

HONVÉD ALTISZTI

FOLYÓIRAT

PRECIZITÁS ÉS MAGAS FOKÚ SZAKÉRTELEM

Tartalom

Tenni a dolgunkat	2	Magyar altiszt nemzetközi elismerése	18
A helikopterbázis „kis bravói”	3	Baráti üzenet Rómából	19
Precizitás és magas fokú szakértelem	4	A jövő katonái	20
Az életben is jól vizsgáztak	6	Az ember a legenda mögött	22
A híradó altiszti szakmai felkészítés jelene és jövője	8	Gondolatok az alakiságról	24
Honvéd tisztjelöltek gyakorló rajparancsnoki szerepkörben	10	Születésnap és előléptetés a határon	26
Safety Transport	12	Székesfehérvár: királyi székhely és katonaváros	30
Infrastrukturális fejlesztések Pápán	14	Humor	31
Semper Fi!	16	Történelmi emlékezés. Az 1956-os forradalom és szabadságharc előtti időszak érdemeken	32

Tenni a dolgunkat

Bálint Ákos főtörzsaszázlós

Van, aki a napi feladatait hajtja végre, van, aki felkészül a következő kihívásra, van, aki továbbképezi magát. Meggyőződésem, hogy a Magyar Honvédség minden katonája azon fáradozik, hogy a lehető legjobbat hozza ki magából, hogy megfeleljen az elvárásoknak. Mindenki tudja, hogy ez sok esetben nem is olyan könnyű, sokszor embert próbáló feladat – de tesszük a dolgunkat, hogy még jobbak legyünk!

Aki ismer, tudja rólam, hogy hiszek az élethosszig tartó tanulásban; hiszem, hogy elengedhetetlen a korábban megszerzett tudás szinten tartása, és amennyiben szükséges, annak folyamatos fejlesztése vagy új ismeretek elsajátítása. Napjainkban ez még nagyobb szerepet kell hogy kapjon mindannyiunk életében, hiszen a Magyar Honvédség egy minden eddiginél markánsabb fejlődésen megy keresztül, ami nemcsak az új technikai eszközökben nyilvánul meg, hanem – ami talán még fontosabb – egy új szemlélet kialakulásában is. Vallom, hogy ez az újfajta szemlélet csak akkor honosodik meg, lesz általános, ha minden katona „beáll a sorba”, vállalva szolgát, képezi magát elméletben és gyakorlatban egyaránt. Lehet mondani: minek, miért pont most, miért pont én? Tisztában kell lennünk azzal, hogy egy új szolgálati kultúra magától nem fog az ölünkbe pottyanni, azért bizony végig kell menni ezen a sokszor nem könnyű, akadályokkal, kihívásokkal teli úton.

Miért is embert próbáló ez a feladat? Ha kicsit is körül- nézünk, be kell látnunk, hogy az amúgy is felgyorsult vilá-

gunk is egy hatalmas fejlődésen megy keresztül, amelyet ráadásul az Európában zajló események ki tudja milyen irányba terelnek. Nem tudjuk, hogy milyen irányban változnak az Európában zajló események, nem tudjuk, hogy alakul az orosz–ukrán háború, nem tudjuk, hogy milyen gazdasági hatásokkal váltanak ki az energiaválság okozta gazdasági nehézségek, amelyek közvetlenül vagy közvetve mindenkire hatással vannak.

Ezek a rajtunk kívül álló, ugyanakkor valamennyi- ünköt érintő események rengeteg energiát vesznek el tőlünk, miközben a családjainkról gondoskodunk, fel- készülnünk a szolgálati feladataink végrehajtására, legyen az napi munkavégzés, kiképzés vagy akár tanulás. Nem feledhetjük, hogy mindig, minden körülmények között helyt kell állnunk!

Tudjuk, tudnunk kell, hogy a jelenlegi világunkban bármi megtörténhet – és nekünk erre a „bármire” kell felkészülnünk!

A helikopterbázis „kis bravói”

Hrabovszki András zászlós

Fotó: Kéri Miklós őrmester archívuma

A repülő-műszakiak azok a szakemberek, akik a repülőeszközök üzemben tartását, azok különböző (hidraulika, levegő, tüzelőanyag, elektromos) rendszereinek ellenőrzését, hibafeltárási és javítási feladatait, valamint a szükséges berendezéscseréket, működési próbákat hajtják végre. Számukra a tanulás, az önképzés, az ismeretfejlesztés elengedhetetlen és folyamatos.

A civil életből érkező, s ezt a szakmát választó „kiskocák” számára a jelenlegi képzés az első lépcsőfoknak számít a repülő-műszakivá válás útján. Az első szakmai képzés még 2020 februárjában indult el a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázison. Akkor 15 leendő altiszt érkezett, hogy részt vegyenek az „Acélkocka” Altishti Képzés keretében a repülő-műszaki szakmai felkészítésen. Az öt hónapos tanulmányok végén tett sikeres vizsgáik után pedig tovább folytatják tanulmányaikat a Szolnoki Szakképzési Centrumban, légijármű-szerelő szakon, avionikus vagy sárkány-hajtómű szakterületen. Az „Alfák” (az első évfolyam) ez év júniusában végeztek, azóta mindenki a saját alakulatánál kamatoztatja az iskolában megszerzett tudását, hogy megfelelő alapokkal felvértezve folytathassák ismereteik bővítését.

A második, a „Bravo” kiképzendő csoport 2021. március 1-jén lépte át először a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis kapuját. Az első öt hónap alatt a szintén a laktanyában települő MH Altishti Akadémia Repülő Altishti Oktatási Osztály, a Repülő-műszaki Oktatásbiztosító Központ, a Repülő-műszaki Zászlóalj és a Repülőeszköz-javító Század állományából kijelölt kiképzők segítségével sajátították el a repülés fizikáját, illetve az avionikai és a sárkány-hajtómű szakterületekkel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, munkafolyamatokat. Ezen időszak alatt megismerhették a bázis által üzemeltetett repülőeszközök összes típusát, a hozzájuk tartozó különleges technikai kiszolgálóeszközöket, s azok logisztikai rendszerét.

Csapatgyakorlat keretében ellátogattak a Magyar Honvédség 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázisra, valamint a Magyar Honvédség Pápa Bázisrepülőtérré, ahol megismerték a két alakulat által üzemeltetett repülőtechnikákat is, azok üzemeltetési sajátosságait s az adott típusokhoz rendszerezett különböző kiszolgálóeszközöket. Az elméleti képzés keretében a szakmai ismereteken túl tanultak többek között a Magyar Honvédség légierjének, katonai szervezeteinek feladatrendszeréről, a szakmát meghatározó jogszabályi keretéről, sőt még egészségügyi ismeretekre is szert tettek.

A szakmai felkészítés lezárásaként 2021. július 7-én megkezdődött részükre a kétnapos alapvizsga, ahol számot adtak az eltelt öt hónap alatt elsajátított ismereteikből. A sikeres elméleti és gyakorlati vizsgák után visszatértek Szentendrére, ahol egyhetes felkészítés várt rájuk, hogy július 16-án – esküjükkel szentesítve – ünnepélyesen is a Magyar Honvédség repülő-műszaki altisztjeivé váljanak.

Az altisztavatás után mint fiatal őrmesterek visszaérkeztek a bázisra, ahol, személyi elbeszélgetés után, már mindenki a számára felajánlott beosztásba került. A napi munka mellett folytatták tanulmányaikat a Szolnoki Szakképzési Centrum légijármű-szerelői szakán. Itt leginkább a már megszerzett elméleti ismereteiket bővítik, míg a gyakorlati képzés a bázis Repülő-műszaki Oktatásbiztosító Központjában történik, ahol a megszerzett elméleti tudásukat a gyakorlatban is kipróbálhatják.

A „Bravók” idén szeptemberben kezdték meg a második, utolsó évüket az iskolában. Reméljük, az utolsó záróvizsgákon is helyt fognak állni a tanév végén, bár ezzel a megmérettetéssel még nem lesz vége a sok-sok tanulásnak, hiszen utána kezdődik majd a típuselméleti és gyakorlati ismeretek bővítése a választott szakterületnek megfelelően. 🇮🇵

A leendő repülő-műszaki altszteknek lehetőségük volt a kecskeméti és a pápai repülőtér mindennapjaiban is részt venni

Precizitás és magas fokú szakértelem

Hrabovszki András zászlós

Fotó: Kéri Miklós őrmester archívuma

A repülő-műszaki képzéssel, a terveivel és élményeivel kapcsolatban kérdeztem Kéri Miklós őrmestert, aki osztályelsőként (megbízott parancsnokként) vezeti a „Bravók” maroknyi csapatát.

Miért választotta a repülő-műszaki pályát? Hogyan fogadta a családja a pályaválasztását?

– Már kisgyerekkorom óta érdekel a repülés világa, legfőképpen a repülőeszközök. Valahányszor meghallottam egy repülőgép hangját, izgatottam kémleltem az eget. Legelső repülési élményem egy utasszállító géphez köthető, amivel nyaralni repültünk, ekkor vált véglegessé a repülőgépek iránti szeretetem. Mindezek ellenére a középiskola után más irányba sodort az élet, rendezvényhangosítással foglalkoztam, de a repülés világa továbbra is az érdeklődésem középpontjában maradt. Majd egy ismerőstől kapott információ alapján – miszerint a Magyar Honvédségben van lehetőség repülőgép-szerelőként dolgozni, és indítanak képzést – nem is volt kérdés, hogy megragadom a lehetőséget, és bevonulok a honvédség kötelékébe. Gyerekkorom óta érdekelt a katonaság, vonzott az egyenruha. Műszaki beállítottságomnak és motivációmnak köszönhetően úgy gondolom, hogy abszolút nekem való ez a pálya, és teljesíteni tudom mindazokat az elvárásokat, amit a képzés, illetve majd a jövőben a repülő-műszaki szakma elvár tőlem. A családomat nagy meglepetésként érte a döntésem, ugyanakkor támogattak benne, hiszen tisztában vannak a repülőgépek iránti szenvedélyemmel, illetve a katonasággal kapcsolatos vonzalmammal. Az otthonról való elköltözésemet már annál

nehezebben fogadták, de megnyugtatta őket, hogy megtaláltam a számításaimat, és büszke tekintettel, mosollyal az arcukon ünnepeltek az altsztautasomon (*melyet e lap számunk címlapképe örökít meg – A szerk.*).

Hogyan élte meg a repülő-műszaki alapképzését a bázison?

– Érkezésünkkor pozitív fogadtatásban részesültünk, mindenki segítőkész volt, ennek köszönhetően hamar beilleszkedtünk. Az oktatóinkkal is gyorsan megtaláltuk a közös hangot, felkészültségük és komoly szakmai tapasztalataik segítségével a tananyag elsajátítása nem okozott különösebb problémát. A tanmenet kiváló koordinálásának következtében nem voltak unalmas időszakok, mindig tanultunk, tapasztaltunk érdekes dolgokat. A bázis különböző alegységeinek mindennapjaiban is betekintést nyerhettünk, ami szintén nagyszerű élmény volt, az ottani műszaki állomány segítőkészsége és rugalmassága is emelte a képzés színvonalát. Nagyon tetszett, hogy a képzés során, a csapatgyakorlatok keretében lehetőségünk volt a kecskeméti és a pápai repülőtér mindennapjaiban is részt venni, ahova helikopterrel vittek át bennünket, ami – úgy gondolom – mindannyiunk számára egy életre szóló élmény marad.

Mire gondolt, mikor kinevezték a csoport rangidősének?

– Valamilyen szinten mindig is szerettem, ha kisebb vezetői feladatokkal láttak el, és a rendezvények biztosításán dolgozva is sokszor találtam magam olyan helyzetekben, amikor néhány ember koordinálásával és az általuk elvégzett munka minősége iránti felelősségvállalással bíztak meg. Az alap altiszti tanfolyamon pedig kellő felkészítést kaptam arról, hogy mindez hogyan működik a Magyar Honvédségben. Ettől függetlenül kissé meglepődtem, ugyanakkor megtiszteltetésként gondolok rá, és igyekszem jól elvégezni az ezzel járó feladatokat, hogy egy emberként tudjam képviselni társaimat előljáróink irányában.

Okoz-e problémát a képzés mellett a szolgálati feladatok ellátása, és marad-e elég idő a magánéletre?

– A parancsnokaink külön figyelmet fordítanak arra, hogy mindig időben meg tudjunk jelenni a képzés helyszínein. Minden esetben előre tudunk tervezni, nem osztanak be sehova egyeztetés nélkül. Természetesen ahhoz, hogy ez jól működjön, kell egy bizonyos mértékű motiváció, mert vannak olyan napok, amelyek meglehetősen sűrűre sikerülnek, de kellő alázattal és önuralommal ez abszolút kezelhető. Mivel oktatóink felkészültsége és tapasztalata magas szintű, ezért a képzés teljes mértékben produktív, így otthoni önképzésre nem mindig van szükség, tehát jut kellő idő a magánéletre is. Persze vannak olyan tananyagrészek is, amelyek sok gyakorlást kívánnak, ilyenkor bizony otthon is neki kell ülni ismételni.

Szabadidejében mivel foglalkozik legszívesebben? Van-e valamilyen különleges hobbija?

– Érdeklődési köröm szerteágazó, sosem unatkozom. Amennyiben az időjárás engedi, igyekszem a szabad levegőn tartózkodni. Otthon szívesen barkácsolok, de érdekel a politológia, a közgazdaságtan és a szociológia is. Ilyen témájú cikkeket, hírportálokat olvasok. Különösen érdekel a művészet és a kultúra. Egészen a középiskola végéig foglalkoztam színjátszással, rendszeresen jártam színházba, szavaltam, illetve néptáncoltam is. Hobbiszinten fotózom, érdekel a videózás és a színpadi világ. Mindezek mellett a legfőbb hobbi, mondhatom, hogy szenvedélyem a zenélés. Kisebb-nagyobb kihagyásokkal hetéves korom óta dobolok, javarészt autodidakta módon.

Két helyi hobbizenekarban is játszottam, de sajnos ezek szabadidő hiányában feloszlottak. Én viszont nem hagytam abba, amikor csak tehetem, leülök a dobok mögé.

Milyen különbségeket lát a civil és a katonai élet között?

– Más értékrendet, hozzáállást, irányultságot kíván a katonai élet, mint a civil. Míg a polgári életben, amikor valaki „leteszi” a lantot, annak minden gondját-baját elfelejtheti. Egy katona lélekben akkor is viseli az egyenruhát, amikor éppen nincs szolgálatban, vagy lejárt a munkaideje. Egy katona civilben tett cselekedetei kihatással vannak a teljes Magyar Honvédség megítélésére, épp ezért így a laktanyán kívüli magatartásunkra is különös figyelmet kell fordítanunk.

Milyen tervei vannak a jövőre nézve?

– Terveim között szerepel, hogy a képzés befejeztével a jelenleg üzemben lévő helikoptertípusokra típusvizsgát tegyek, illetve szakszolgálati engedélyt szerezzek, majd felvételt nyerek az újonnan érkező típusok képzéseire. Céлом a széles körű tapasztalatgyűjtés, hogy teljes magabiztossággal, önállósággal tudjam végrehajtani repülő-műszaki feladataimat, illetve átadni tudásomat az érkező kollégák számára. Ha a későbbiekben a körülmények lehetővé teszik, mindenképp szeretnék külszolgálatot vállalni. Természetesen, ha időközben felmerül bármilyen képzés vagy tanfolyam, ami a tapasztalataimat bővíti, örömmel fogom vállalni. A magánéletben a menyasszonyommal a közeljövőben szeretnénk családot alapítani.

Mit tanácsolna a következő képzésen részt vevő csoportnak?

– Annak, akinek nincsen valamilyen műszaki irányú előképzettsége, mindenképp ajánlom, hogy próbálja elmélyíteni a tudását műszaki alapismeretekkel vagy fizikával, ugyanis óriási előnyt jelent. Ezenkívül, ami még nagyon fontos, hogy mindig figyeljenek oda az oktatókra. Ebben a szakmában elengedhetetlen a precizitás, a magas fokú szakértelem, ugyanis itt nemesak a repülőeszközök építéséről, hanem emberleletekről is szó van. Kérjenek segítséget az idősebb műszaki katonáktól, illetve a felsőbb évfolyamoktól, és fogadják meg tanácsaikat. 🇮🇪

Gyakorlati képzésen

Az altisztek számára nagy élmény volt a repülés

Fontos megtanulni a bázis összes technikáját

Az életben is jól vizsgáztak

*Kovács Illés zászlós
Fotó: a szerző felvételei*

2022. február 28. és július 8. között immáron második alkalommal került sor az Acélkocka Altisztképzési Rendszer szakmai tanfolyamaként az Ejtőernyős altiszt szakmai kurzusra a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázison (a továbbiakban: MH 86. SZHB).

A tanfolyamot a bázis Repülő-műszaki Zászlóalja, valamint Speciális Ejtőernyős Kiképző Csoportja szervezte és vezette le. A tanfolyamra a légierős alakulatok kutató-mentő ejtőernyős, valamint ejtőernyős altiszt beosztásainak feltöltésekor mutatkozott igény. A képzés azonban valójában összetettebb, hiszen a kutató-mentő ejtőernyősök nemcsak ugranak, hanem alpintechnikával, a szerencsétlenül járt repülőeszközökből történő speciális mentéssel és életmentő egészségügyi ellátásokkal is foglalkoznak.

Erre a feladatra az MH 86. SZHB lett kijelölve. Hogy miért? A válasz egyszerű, ugyanis a teljes Magyar Honvédség ejtőernyős-kiképzésével a bázis Repülőműveleti Főnökség (a továbbiakban: RMF) ejtőernyős részlege, a Speciális Ejtőernyős Kiképző Csoportja (a továbbiakban: SEKICS) foglalkozik, valamint a Szállítóhelikopter Zászlóalj (a továbbiakban: SZHZ) szakemberei folyamatos alpintechnikai és speciális mentési képzéseken

vesznek részt. Egyértelmű volt, hogy az ejtőernyőzés tekintetében a bázis ejtőernyős oktatói és beugró oktatói, a különböző alpin- és mentési technikák szakmai fortélyaira pedig az SZHZ kutató-mentő raj altisztjei képzik majd a fiatalokat.

A szakmai tanfolyamnak köszönhetően hat őrmester került állományba a bázis szakembereinek lelkiismeretes felkészítése nyomán, akiről elmondható, hogy igen jó „kezdőcsomaggal” kezdhették el pályájukat. A kiképeződők az Alap Altiszt Tanfolyam sikeres elvégzése után kezdhetik meg a szakfelkészítést. Mivel a bázis több szakmai tanfolyamért is felel, így a kurzusok kezdete előtt mindig minden kiképezendő egy általános és admin tájékoztatót kap, mely után az Ejtőernyős altiszt szakmai tanfolyamra érkezők megkezdhetik az öt modulból álló ejtőernyős-kiképzést, valamint a záró, hatodik modul keretében az Egészségügyi és „Harcéri életmentő katona” képzést. A modulok az alábbiak szerint épülnek fel.

I. modul: Általános ejtőernyős ismeretek

Az első modulban a résztvevők a katonai ejtőernyőzés jogszabályi hátterét, valamint a légterek felosztását ismerik meg. Szintén ebben a modulban tanulják meg az ejtőernyőrendszerek karbantartásával, javításával kapcsolatos feladatokat.

II. modul: Ejtőernyő-típusismeret, III. modul: Légijármű-típusismeret

A második és harmadik modulban a Magyar Honvédségben rendszeresített ejtőernyők és légi járművek technikai adatait ismerik meg, ami alapvetően szükséges a következő két modul elsajátításához.

IV. modul: Bővített ejtőernyős-alapképzés

A bővített ejtőernyős-alapképzés végére képesek lesznek ejtőernyős ugrást végrehajtani éjszaka, bonyolult terepre, teljes felszereléssel, és így megkapják a Combat Ready besorolást is, ami hatalmas előrelépés az ejtőernyős karrierjükben.

V. modul: Kutató-mentő (ejtőernyős) képzés

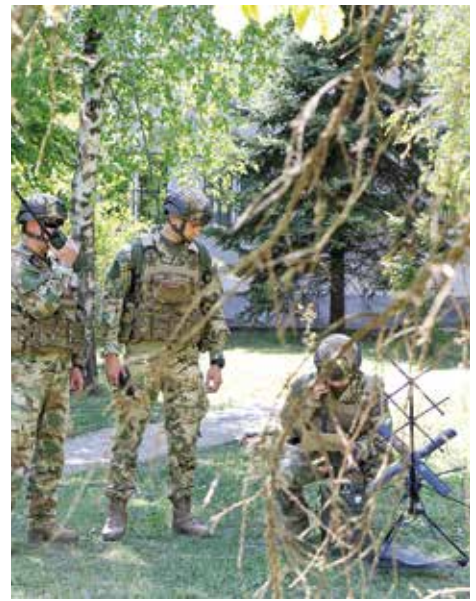
Az ötödik modul a kutató-mentő képzés, ami nagyon összetett, valóban sokrétű feladat. A speciális mentőeszközök használata mellett alpinechnikákat tanulnak, valamint képesek lesznek helikopterből ereszkedni és csörlést végrehajtani.

VI. modul: Egészségügyi képzés

A hatodik modulban sajátítják el az egészségügyi ismereteket, valamint részt vesznek a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ által szervezett „Harctéri életmentő katoná” (a továbbiakban: HÉK) képzésen.

Az ejtőernyős szakmai tanfolyam sajátosságának köszönhetően a kiképzendők már a modulok között megkezdik a csapatgyakorlat végrehajtását, hiszen az egyes modulok csak a sikeresen végrehajtott ugrások és ereszkedések után folytathatók. A sikeres vizsgák és az altisztavatás után szakmailag jól felkészült, az Acélkocka Altisztképzési Rendszerben képzett fiatal altisztek kezdenek meg szolgálatukat pályakezdő beosztásaikban. A képzés minőségének egyik ékes bizonyítéka, hogy a szakmai tanfolyamon végzett és a 2022. évi altisztavatáson részt vett, az avatásról hazafelé tartó két fiatal őrmester egy közúti balesetnél megállva életet mentett, felhasználva a tanultakat, alkalmazva a megszerzett tudást. Innen is gratulálunk nekik!

A híradó altiszti szakmai felkészítés jelene és jövője

Miskolci Sándor törzsászlós – Podt Tamás főtörzsőrmester
Fotó: MH 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred archívuma

Alakulatom, a Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred első alkalommal a 2020. március 16. és július 6. közötti időszakban, 23 fő részvételével hajtotta végre az ezred számára meghatározott alap altiszti tanfolyam híradó altiszti szakmai felkészítését.

Az ezred állománya már komoly tapasztalatokkal rendelkezett a légénységi állomány szakkiképzése, illetve a missziós felkészítések terén. Ám egyik képzés sem volt olyan mértékben összetett, mint az altisztképzés. Összehasonlításképpen, míg a missziós felkészítés a feladatokban használt rádiókészülékekre és műholdas eszközökre korlátozódik, addig a híradóaltiszt-képzés célja a katonai híradás teljes spektrumát felölelő ismeretanyag átadása. Az egyes szakági elemek, a híradó-, informatika- és információvédelem részletes ismertetése, valamint a híradórendszerben betöltött szerepük és egymásra épülésük bemutatása elősegíti a kiképzendő állomány rendszerszintű gondolkodását.

A képzés végrehajtásának komplexitását a 9. oldalon látható táblázattal szeretném szemléltetni.

A feladat sikeres végrehajtása érdekében komoly tervezői munka és az alakulat infokommunikációs alegységeinek minden eddigénél szorosabb együttműködése vált szükségessé. Tekintetbe véve, hogy a kijelölt szakokatatói állomány

a gyakorlatok és egyéb szakfeladatok kapcsán folyamatosan közösen dolgozik, ismerik és elismerik egymás képességeit és kompetenciáit, ezáltal hatékonyan osztották el egymás között a szakfelkészítési feladatokat. Ennek eredményeként a tervezők elképzelésével összhangban a felkészítési programban szereplő tananyagot sikeresen átadták az állománynak, amit az elmúlt három év vizsgaeredményei is folyamatosan bizonyítanak.

A kiképzőállomány szakmai felkészítésével párhuzamosan elkezdődtek az infrastrukturális fejlesztések is, melyek keretében kialakítottak egy új híradó szakképzési tervet, amely méltó környezetet biztosít a minőségi szakmai munkához. (Itt megjegyzendő, hogy a cikk írásának pillanatában is folyik az új híradástechnikai és informatikai eszközök beépítése, ezáltal mind a képzők, mind a 2022–2023-as szakmai altisztképzés leendő híradó őrmesterei sokkal hatékonyabban készülhetnek fel a jövő infokommunikációs kihívásaira.)

Két olyan tényezőre szeretném felhívni a figyelmet, amelyek a felkészülés időszakában és a tanfolyam végrehajtása alatt a vártnál nagyobb kihívás elé állították a tervező-, a kiképző- és a kiképzendő állományt egyaránt.

Az egyik faktor a felkészítésen részt vevő állomány összetétele és szakmai előképzettsége. Figyelembe véve, hogy az állomány a civil életből érkező újoncokból, illetve többéves katonai tapasztalattal rendelkező légénységi állományú katonákból állt, külön figyelmet kellett fordítani arra, hogy a szakelőadások során az új információk közlése mellett a meglévő szaktudás fejlesztése is teret kapjon. Az elméleti tananyag összetételét, illetve a gyakorlati foglalkozásokat úgy alakították ki, hogy a kiképzendő állomány (összetételtől függetlenül) mind az önálló munkára, mind

vezetőként a beosztottak tevékenységének irányítására alkalmas legyen. A kiképzőknek nem csupán a szakmai tananyag megfelelő átadására kellett ügyelniük, de a gyakorlati foglalkozások során az állomány vezetői képességeinek fejlesztésére és az e területen jelentkező esetleges hiányosságok megszüntetésére is. Külön kiemelném, hogy a tapasztalattal rendelkező legénységi állomány aktívan részt vállalt a civil szférából érkezettek katonai szocializációjában, vezetésében és segítésében. Ennek eredményeképpen egy jól működő, fegyelmezett csapattal dolgozhattunk együtt.

A másik tényező, amit érintenem kell, az a koronavírus-járvány és az ezzel kapcsolatos intézkedések. A járvány a 2020–2021-es képzés 18 fős állományát érintette a leginkább. A szakmai képzést a sorozatos megbetegedések miatt végül csak két héttel később tudtuk megkezdeni. Alakulatunk vezetői állományával és a szakmai előjáróval folyamatosan egyeztetve, kikérve a kiképzőállomány véleményét is, végül többszöri módosítással elkészítettünk egy rendkívül feszített tempójú levezetési tervet. A szakmai képzést megkezdő katonák megértették, hogy a feladat sikeres végrehajtásához pluszenergiákat kell mozgósítaniuk. Ez azt jelentette, hogy a szakmai felkészítési programban szereplő tananyagot a meghatározott óraszámokban a felkészítő állomány napi 7-8 órában leadta, a kiképzendő állomány pedig mindent megtett azért, hogy azt elsajátítsa. Ennek eredményeként a szakmai felkészítést az előző évihez hasonlóan sikeresen végrehajtottuk, és 2021. július 7-én az írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsga után eredményesen le tudtuk zárni. A 2022-es év tanfolyamán részt vevő 33 főt ilyen mértékű megbetegedési hullám már nem érintette.

Az infokommunikációs szaktanfolyam jövőjére vonatkozó célkitűzések között szerepel az oktatói állomány képzése, lépést tartva a Magyar Honvédség fejlesztése során bevezetendő új eljárásrendekkel és az azokat támo-

gató technikai, technológiai háttérrel. A missziók, a hazai és nemzetközi gyakorlatok során szerzett új ismeretek adaptálása révén folyamatosan frissítjük a szakmai felkészítés programját. Ezzel összhangban a kiképzés helyszíneinek bővítése és korszerűsítése is szükségessé válhat, ahogy a kiképzők létszámának jövőbeni növelése is, annak érdekében, hogy az alakulattól eddig is megszokott és elvárt magas szintű híradó-, informatikai és információvédelmi szakkiképzés továbbra is rugalmasan biztosítva legyen.

Alakulatunk szakállománya megértette, hogy az infokommunikációs (híradó) szakmai felkészítés esély a fejlődésre és lehetőség a bizonyításra. Esély, mert a tanfolyam által szélesedik a felkészítő állomány szakmai látóköre. Lehetőség, hogy az infokommunikáció pillanatról pillanatra fejlődő és változó világában jól felkészített altiszteket tudjunk képezni az alakulatok számára, ezzel is öregbítve a Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred szakmai megítélését.

TANYAGEGYSÉG	TANYAGELEM	ÓRASZÁM		
		E	Gy	Σ
Infokommunikációs (híradó) szaktevékenységek	1. Szabályzatismeret (HIR/3)	12	-	12
	2. Az információvédelem alapjai	8	-	8
	3. Vezetékes adatátviteli és központismeretek	24	50	74
	4. Katonai rádiótechnikai ismeretek	10	30	40
	5. Mikrohullámú ismeretek	20	28	48
	6. Hálózati ismeretek	14	22	36
	Összesen:	88	130	218
Infokommunikációs (híradó) ágazati specializáció	1. Rádiókomplexumok	34	78	112
	2. Híradó- és informatikai központok	34	78	112
	Összesen (párhuzamos végrehajtás):	34	78	112
Infokommunikációs (híradó) szakharcászati rendszergyakorlat		-	32	32
Vizsga és konzultáció		10	18	28
Mindösszesen:		132	258	390

(Megjegyzés: E - elmélet, Gy - gyakorlat)

Honvéd tisztjelöltek gyakorló rajparancsnoki szerepkörben

*Szendrei-Nagy Ania hadnagy
Fotó: dr. Hohl Regina, Kismartoni Mátyás*

A Magyar Honvédség Ludovika Zászlóaljnál az augusztus 22. és szeptember 23. között végrehajtott Egységes Alapkiképzési és Lövész Alapozó Felkészítési Programban (EAP) ötven, az ezzel egy időben tartott „Acélkocka” Altszti Alapfelkészítés Egységes Alapkiképzésben huszonöt másodéves honvéd tisztjelölt vett részt gyakorló rajparancsnoki beosztásban.

A hallgatók egységes alapkiképzésbe való bevonása kettős célt szolgál. Egyrészt mint „vendégkiképzők” a jelenlétükkel az alakulatok kiképzőállományának munkáját támogatják, másrészt gyakorlati tapasztalatokat szereznek rajparancsnoki beosztásban.

Az ehhez szükséges tudásanyagot a másodéves állomány a Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalj berkein belül megtartott tavaszi táborfalvai öthetes gyakorló rajparancsnoki felkészítésen és az augusztusi háromhetes módszertani felkészítésen szerezhette meg. A felkészítés kiterjedt a szakmai tudás átadására a tereptani, testnevelés-módszertani, lögyakorlat-vezetési, harcászati és az alaki kiképzés terén. Emellett jelentős hangsúlyt kapott az egyes foglalkozások tervezése, előkészítése, a szabály-

zatok, segédanyagok, eszközök kiválasztása és használata a kiképzés folyamán, a kérdezéstechnika, illetve a motiváció s annak fenntartása.

A rajparancsnoki állománnyal szemben elvárás a példamutató magatartás, a következetesség, a határozottság, a felelős munkavégzés, az önállóság, az eredményes együttműködésre törekvés a társakkal, a beosztottakkal, az előjáróval, valamint a magas szintű szakmai és fizikális felkészültség.

A rajparancsnoki szerepkör kiemelkedő jelentőséggel bír, hisz a polgári életből érkezők rajtuk keresztül találkoznak először a katonai szocializációval, a Magyar Honvédségre jellemző hierarchikus rendszerrel, emellett a civil élethez képest szigorúbb szabályokkal. A 2022-ben kimagasló volt a bevonulók száma. Az MH Ludovika Zászlóaljnál megközelítőleg 250 fő kezdte meg az alapkiképzést, míg altszti pályára közel 200 fő érkezett. A nagy létszám több koordinációt, nagyobb feyelmet és több türelmet igényelt minden parancsnoki szinten.

Az öthetes alapkiképzés rendkívül intenzív a rajparancsnoki állomány részére, hisz az elméleti tudásanyag és a katonai szocializáció alapjainak átadásán túl a gyakorlati foglalkozásokra való folyamatos felkészülés is feladatok. A rajparancsnokok feleltek a bevonult állomány napi-rendjének betartásáért, a reggeli testnevelési foglalkozások megtartásáért, a foglalkozási jegyek elkészítéséért,

és megtapasztalhatták, hogy a kiadott parancs és vezényszó minősége jelentős mértékben befolyásolja a végrehajtást.

A rájuk bízott kötelékek vezetése mellett a harcászati és lövészet feladatokon a fegyverkezelési, tüzelési testhelyzetek, valamint a lökiképzés egyes részeinek gyakoroltatásával foglalkozásvezetőként is sok tapasztalatot szereztek. Részt vettek továbbá a fegyveres alaki fogások ütemezett, majd folyamatos végrehajtásában, mely során megtapasztalták a feladatok végrehajtása és végrehajtása közötti jelentős különbséget.

A honvéd tisztjelöltek a rajparancsnoki beosztásban szerzett tapasztalataikról a következőképpen nyilatkoztak:

„A rajparancsnoki beosztás betöltése által számos képességgel gazdagodtam. Ezek: a rend, a fegyelem fontosságának felismerése, rendszerben, csapatban történő gondolkodás, az egyéni képességek közösségi keretek közé való konvertálása.”

„A század írnokaként volt szerencsém belelátni az alapkiképzés megszervezésének összetett háttérmunkájába, sokat tanultam a hibáimból és a sikereimből egyaránt.”

„Friss másodévesként először vállaltunk igazán felelősséget. Emberekért, a tudásukért, a fegyelmükért, a fejlődésükért feleltünk. Rákényszerültünk a gyors döntéshozatalra, az önálló problémamegoldásra. Türelmesnek és alázatosnak kellett lennünk a legfeszültebb szituációkban is.”

Az alapkiképzés vezetői állománya elismerően beszélt a másodévesek munkájáról:

„Az ötletes alapkiképzés alatt a honvéd tisztjelöltek a gyakorlatban bizonyították, hogy képzésük második évére megszerezték mindazt az elméleti tudást és gyakorlati tapasztalatot, amely lehetővé tette számukra, hogy rajparancsnokként lássanak el feladatokat. Magas fókú önállóságuk és rátermettségük emelte a kiképzés színvonalát, munkájuk sarokkő volt az alapkiképzés sikerében” – foglalta össze a másodéves állomány teljesítményét Hercz Dániel őrnagy, az MH Ludovika Zászlóalj alapkiképzésért felelős századparancsnoka.

„A rajparancsnoki beosztásban határozott fellépést tanúsítva, kellő módszertani felkészültséggel és jó vezetői érzékkel adták át katonai ismereteiket” – összegezte munkájukat Jónás Zoltán zászlós, az Altisztképző Központ 3. altisztképző csoportjának parancsnokhelyettese.

„Legjobb tudásuk szerint képezték ki a leendő katonákat. Emberséges bánásmóddal, határozott követelmény-támasztással vezették a rájuk bízott állományt” – jellemezte a honvéd tisztjelöltek hozzáállását Maczó Tibor törzsszázlós, az Altisztképző Központ 2. altisztképző csoport parancsnoka.

Mind vezetői, mind résztvevői szinten elmondható: az alapkiképzésen rajparancsnoki beosztásban való részvétel gyakorlati tapasztalatszerzésre és a katonai alapismeretek elmélyítésére ad kiváló lehetőséget, ami után magabiztosabb, határozottabb, gyakorlatiasabb, alapvető parancsnoki ismérvekkel folytathatják tanulmányaikat a honvéd tisztjelöltek.

SHIHAN FURKÓ KÁLMÁN EZREDES – ÉLETÚT

A kötet méltó emléket kíván állítani Shihan Furkó Kálmánnak, aki katonai közelharcra tanította a hadsereg összes felderítőalakulatának hivatásos katonáját, a testnevelőtiszteket és a mélységi felderítő-zászlóalj teljes állományát. A közelharcon kívül a katonai testnevelést, az ejtőernyős földi felkészítést és a katonai sportversenyekre való felkészítést is szívügyének tekintette. Hivatásos pályafutását a mélységi felderítő-zászlóalj parancsnokhelyetteseként, ezredesi rendfokozatban fejezte be. (Zrínyi Kiadó, 2022)

Safety Transport

*Kovalik Zoltán zászlós
Fotó: Harsányi Gábor százados*

A Safety Transport gyökerei 2009-re nyúlnak vissza, amikor a Bundeswehr kezdeményezésére, a magyar és a német logisztikai kapcsolatok révén létrejött a két haderő közös logisztikai együttműködési programja és gyakorlata (Joint Logistics Multinational).

KAPCSOLÓDÁSI PONTOK, CÉLKITŰZÉSEK

Az együttműködés és a tervezett gyakorlat célja az volt, hogy erősítse a több- és kétoldalú együttműködési képességeket, megvizsgálja az interoperabilitás lehetőségeit, illetve hogy a résztvevők kialakíthassák és fejleszthessék a kombinált logisztikai képességeket.

A két ország a katonai logisztikai együttműködésben összesen négy funkcionális logisztikai területet azonosított, és később ezeket elemezte mint lehetséges kapcsolódási pontokat. Ezek a következők:

- Üzemanyag-ellátás, olajok és kenőanyagok (POL)
- Safety Fuel.
- Lőszerellátás (Ammo).
- Közlekedés és szállítás (M & T) – Safety Transport.
- Közlekedéskoordináció (MOVCON).

Az alprojekt a Safety Transport nevet kapta, a végrehajtásra magyar részről az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezredet, német részről a Bundeswehr 472. Logisztikai Zászlóalját jelölték ki.

A kereszt kiképzés célja: kereszt kiképzéssel egybekötött szakasz szintű szakharcászati gyakorlás keretében megalapítani a német–magyar szállítóalegység szervezetét, közös eljárásrendek kialakítása után saját szállítóeszközökkel, harchelyzet nélküli biztosított menetek

végrehajtásán keresztül elérni az alegység „kezdeti műveleti képesség” szintű alkalmazhatóságát.

Fő célkitűzések:

- a társnemzet haditechnikai eszközeinek kölcsönös elméleti és részleges technikai megismerése kezelettségig, közös eljárásrendek felállítása;
- a társnemzet gépjárművezetésre és -kezelésre, illetve menetek szakharcászati végrehajtására vonatkozó eljárásrendjeinek, szabályzóinak megismerése, készség szintig történő elsajátítása, szakasz szintig való alkalmazása.

A KERESZTKIKÉPZÉS KRONOLÓGIÁJA, TAPASZTALATAI ÉS VÉGREHAJTOTT FELADATAI

2014. 04. 28–30. Németország: a 8 fős magyar delegáció megkezdte az egyeztetést a német féllel.

2015. 05. 18–29. Magyarország: 23 magyar résztvevő, 11 technikai eszköz, 26 német résztvevő, 13 technikai eszköz vett részt a kiképzésen.

2015-ben meghatározták, hogy a magyar–német szállítószakasz legyen képes – adott esetben, egyszerre két irányban – szállítási feladatok végrehajtására az alábbi szállítási kapacitással:

Szilárd: 100 t (konténerezett); 4 t hűtött élelmiszer, 20 t ömlesztett/darabáru.

Folyékony: 10 m³ üzemanyag; 8 m³ ivóvíz.

Fő kiképzési feladat a többnemzeti alegység felkészítése közös szállítási feladat végrehajtására.

2016. 05. 31.–06. 16. Németország: 23 magyar résztvevő, 9 technikai eszköz, 25 német résztvevő, 13 technikai eszköz.

2016-ban folytatódott a kiképzés, és a fő hangsúly a műveleti területen előforduló incidensekre történő reakció begyakorlása volt. Ezek mellett a rakományelhelyezés, -rögzítés és a közúti konvojszám végrehajtásának szabályait sajátították el a katonák.

2017. 09. 25. – 10. 12. Magyarország: 38 magyar résztvevő, 10 technikai eszköz, 33 német résztvevő, 8 technikai eszköz, illetve 2 fő horvát megfigyelő. (Tárgyalások kezdődtek a horvát partner integrálódási lehetőségeiről).

A **2017.** évi kiképzés fő célkitűzései: közös eljárásrendek alkalmazásával végrehajtani a szakasz műveleti alkalmazását háromfajta műveleti – béke-, katasztrófavédelmi és békeműveleti – típusban, MILES-rendszer alkalmazásával. A két nemzet szabályzóinak megismerése útján közös eljárásrendek (Standing Operating Procedure – SOP) felállítását, alkalmazását.

A kiképzési naplóban rögzítették: a német eszközök többsége páncélvédelemmel van ellátva, ebből adódóan technikai meghibásodás vagy IED-tevékenység esetén a kezelőállomány nem hagyja el a gépjárművet. A magyar állomány a minimális páncélozottság miatt a kényszeres megállások esetén a gépjárműből kiszállva készül fel a körkörös védelemre. Missziós területen a jelenlegi alegységet menetbiztosító erővel kell megerősíteni.

2018. 07. 10–26. Németország: 21 magyar résztvevő, 8 technikai eszköz, 33 német résztvevő, 16 technikai eszköz.

2018-ban a gyakorlat alatt konvojműveleteket gyakoroltak be, melyek során a települési körlet felderítése, elfoglalása és álcázása volt a kiképzési feladat, majd a települési körlet védelmének megszervezése és harc-

vezető központ üzemeltetése következett. **2017**-hez hasonlóan nem maradhatott el a szállítási feladatok végrehajtása műveleti szituációkkal.

2019. 03. 18–30. Magyarország: 39 magyar résztvevő, 17 technikai eszköz, 38 fő német résztvevő, 16 technikai eszköz.

2019-ben a teljes műveleti képesség (Full Operational Capability) elérésére való felkészülés adta a gyakorlat fő irányvonalát, amely magában foglalta a századtörzs vezetésének begyakorlását, a menet megtervezését, a menetparancs kiadását és feldolgozását, ezt követően a menetszlop megalakítását és a valós menet végrehajtását a műveleti eljárásrendben meghatározottak szerint.

2020. 10. 12–30. Németország: 36 magyar résztvevő, 12 technikai eszköz, 72 fő német, 23 technikai eszköz.

2020-ban a SATT német–magyar kereszt kiképzéssel megszerzett képességszintre alapozva folytattuk a két nemzet logisztikai támogató szervezeteinek kiképzését annak érdekében, hogy **2022**-re elérjék a teljes műveleti képességet. A kiképzési program többféle felkészítést is tartalmazott: gépjárművek, konténer rakodására és a rakomány rögzítésére való kiképzést a német szabályzóknak megfelelően, az éleslövészet eredményes és balesetmentes végrehajtását, vezetési gyakorlatot és technikai mentés gyakorlását nehéz terepen. Az első lögyakorlatot mindkét nemzet a saját fegyverével, közös lövészet keretében hajtotta végre. A második lögyakorlatot a magyar állomány német fegyverrel, a német állomány magyar fegyverrel végezte el.

2021. 05. 14. – 06. 15. Magyarország: 48 magyar résztvevő, 22 technikai eszköz, 45 német résztvevő, 31 technikai eszköz.

A **2021**-es gyakorlat fő kiképzési céljai: a DEU–HUN KSZSZD (Közepes Szállító Század) századtörzs interoperabilitási képességének kialakítása; a tervezési és vezetés-irányítási képesség fejlesztése; illetve hogy felkészítsék és begyakoroltassák az állományt a század eljárásrendjeinek megfelelő feladat-végrehajtásra; valamint az eljárásrendek hatékonyságának mérése és validációja. Gyakoroltatták és fejlesztették a megszerzett ismeretek által a DEU–HUN KSZSZD konvojműveleteinek képességét összhaderőnemi, nemzetközi környezetben.

2022-ben a Németországban megtartott gyakorlaton a magyar fél nem vett részt. 🇭🇺

Infrastrukturális fejlesztések Pápán

MHPBRT

Fotó: Dévényi Veronika ha.

Magyarország a pápai katonai repülőtér 2001-ben ajánlotta fel a NATO-feladatokba bevonható létesítményként. Ezt követően számos fejlesztés valósult meg a NATO Biztonsági Beruházási Program és a nemzeti finanszírozású laktanya-rekonstrukciós program keretében.

A mobil operatív központ konténerépülete

Az MH Pápa Bázisrepülőtér 2008-ban választották ki a tíz NATO-tagállam, valamint a NATO Békepartnerség összefogásával létrejött SAC-program (Strategic Airlift Capability, azaz Stratégiai Légiszállítási Képesség) keretében üzemeltetett Boeing C-17 Globemaster III típusú szállító repülőgépek fő műveleti bázisának.

A katonai szervezet infrastruktúrájának kiemelkedő fontossága miatt szükségesek a folyamatos fejlesztések, hogy a bázis megfeleljen a szövetségben vállalt kötelezettségeknek és a SAC-program által támasztott magas szintű elvárásoknak.

2020–2021-BEN MEGVALÓSULT FEJLESZTÉSEK

A katonai szervezet főbejáratánál állt régi parancsnoki épület elbontásával a felszabadított területen egy 50 személygépjármű befogadására alkalmas parkoló épült. Itt alakították ki az MH Pápa Bázisrepülőtér állományába tartozó elektromos autók biztonságos üzemeltetését megkönnyítendő elektromos töltőállomást is.

Az elmúlt években komoly problémákat okozott, hogy az örkutyakiképző épületben nem megfelelő a fűtésrendszer. A 2021-es évben egy új kazánház építésével, illetve a fűtésrendszer korszerűsítésével sikerült kialakítani a mai kor elvárásainak megfelelő elhelyezési feltételekkel bíró objektumot, amely nagyban segíti a kiképzések eredményes végrehajtását.

A régi hadműveleti épület elbontásával egy új, a 21. század elvárásainak megfelelő konténerépületet, egy „mobil operatív központot” hoztak létre, amely biztosítja a megnövekedett gyakorlatok eredményes és hatékony lebonyolítását.

A bázisrepülőtérén korszerűsítették az út- és térburkolat egy részét, továbbá a 2. számú kapunál kerékpár- és személyforgalmi beléptetőpont épült, így a kerékpárral közlekedők biztonságosabb módon közelíthetik meg a bázist. Nem utolsósorban ezen beruházásoknak köszönhetően a személy- és tehergépjárművek ki- és beléptetése egyszerűsödött, illetve a fejlesztés tehermentesíti, felgyorsítja a főbejáraton történő közlekedést.

A bázis elektromos autóinak új töltőállomása

A fedezékek is megújulnak

Folyamatosan felmerülő probléma volt a repülőtéren a régi, elöregedett vízhálózat. A teljes ivóvíz- és tűzvízhálózat rekonstrukciója során a szennyvízvezeték részleges cseréje, a régi, elavult vízcsőrendszer felújítása, továbbá a tűzvízrendszerhez tartozó tűzcsapok cseréje is megvalósult.

A pápai repülőtéren települő szervezetek állománya nagy hangsúlyt fektet a fizikai állóképesség fejlesztésére, a testedzésre. Az évek során több kültéri sportkomplexumot adtunk át (erdei futópálya, rekortán burkolatú futópálya és a felújított focipálya), illetve 2021-ben a sportcsarnok is megújult. Az épület egyes részeit ugyan már felújították, továbbá kialakítottak egy modern eszközökkel ellátott, közel 200 m²-es kondicionálótermet is, de ennek a hűtés-fűtés rendszere elavult volt. Az energetikai felújítás során korszerűsítették a külső homlokzatot és a tetőszigetelést, emellett a tornacsarnok légcseré- és hűtésrendszerét. A kor igényeinek megfelelő légtechnika nyári időszakban is garantálja a megfelelő hőmérsékletet a tornacsarnokot használó személyi állománynak. Az épület fűtését innentől szabályozható radiátoros rendszer biztosítja. Ezenfelül a csarnok belső terének festése, illetve a kosárpalánkok felújítása is megtörtént.

Három zárt vasbeton repülőgép-fedezék elektromos hálózatának felújítása is sikeresen lezárult az adott időszakban. Az érintett épületkomplexumokat belső vízázó szigeteléssel látták el, továbbá a régi, nehezen üzemeltethető nyílászárók helyett új, 11 méter széles, 5 méter magas szekcionált kapuk biztosítják a fedezékekbe való ki- és belépést. A korszerűsítés során a helyiségeket ellátták tűzjelző rendszerrel, melynek integrálása a katonai szervezet tűzfelügyeleti rendszerébe megtörtént.

A repülőtér karbantartó állományának sok munkát adtak az úgynevezett gurulóutak elöregedett vízvezeték csatornái. Ezeknek a felújítása 2021-re tolódot. A végrehajtott tisztítási, illetve felújítási munkákkal az „Echo” gurulóút vízvezetési problémája megoldódott, a csapadékvíz útja immár akadálymentes.

2022-BEN TERVEZETT BERUHÁZÁSOK

Szükségessé vált az átvonuló/települő hazai és szövetséges erők konténeres tárolókapacitásának bővítése is,

ennél fogva térvilágítással ellátott deponálási terület kialakítása van folyamatban az alakulótér újrabetonozása és a bővülő feladatrendszer miatt.

A jelenlegi lőszertároló területet megközelítő út nem felel meg a jövőbeni feladatoknak, így egy új, 6 méter széles, térvilágítással ellátott aszfaltburkolatú út (servízút) kiépítését tervezik.

A bázisrepülőtéren mintegy 30 „szolgáltatási szerződés alól kivont”, romos állapotú épület található, amelyeknek bontása az idei évben megkezdődik.

A katonai repülőtéren települő szervezetek igénylései alapján megépítenek egy a C-17-es szimulátornak helyet adó épületet, mely mind a hazai, mind a nemzetközi állomány kiképzését segíti majd.

A Logisztikai Főnökség elhelyezési szakterületen dolgozó állományának tagjai a modern kor olyan technológiájával, illetve technikai fejlesztéseivel találkoznak, amelyek révén folyamatosan fejleszteni tudják szaktudásukat és egyúttal elősegítik a bázisrepülőtér dinamikus fejlődését. Elmondható, hogy az MH Pápa Bázisrepülőtér a Magyar Honvédségnek az egyik infrastruktúrában is leggyorsabban fejlődő és megújuló katonai szervezete, amely lépést tart a 21. század elvárásaival, ezzel is elősegítve az itt szolgáló állomány munkáját. 📍

Felújított tornaterem várja a katonákat és a honvédelmi alkalmazottakat

Az új úton a kerékpárral közlekedők is biztonságosan közelíthetik meg a bázist

Semper Fi!

*Gothárd Péter törzsőrmester
Fotó: a szerző felvételei és archívuma*

Mi a jelentése a címben szereplő ikonikus mottónak? Mit jelent az amerikai tengerészgyalogosoknak, és mit jelent nekünk, magyar honvédeknek? A Semper Fi! a latin „semper fidelis” rövidítése, jelentése: „Örökké hűségese!”; kollektív elköteleződés a harc sikere érdekében nemzetünk fejlődése és társaink mellett. Napjainkban egyre nagyobb szerepe van a hűségnek. A kérdés tehát aktuális: hűek vagyunk az alakulatunkhoz, a csoportunkhoz, a társunkhoz?

Hatalmas megtiszteltetésben volt részem, amikor a Nemzetközi Katonai Oktatási és Képzési Program (International Military Education and Training – IMET) keretén belül részt vehettem az amerikai tengerészgyalogság altisztképzési programjában. A tanfolyam helyszíné az észak-karolinai Camp Lejeune kiképzőbázis volt.

Az oktatás a tengerészgyalogosok vezetéséhez szükséges tudás és kommunikációs készség fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. A Staff Non-Commissioned Officer Academy (SNCOA) törzsaltisztú akadémia végzősei elsajátítják mindazokat a kritikus gondolkodásmódhoz és a döntések meghozásához szükséges ismereteket, amelyek révén sikeresen tevékenykedhetnek alegységek vezetőiként. Képesek magabiztosan irányítani a fizikai kiképzést, levezetni egy kiképzőprogramot, és hatékonyan tudnak kommunikálni is. Felkészítik őket arra, hogy segítsék a haditengerészet haderőnemet az előtte álló kihívások kezelésében, valamint

arra is, hogy továbbadják a tengerészgyalogság örökségét képező ismereteket, szokásokat és hagyományokat.

Akik az SNCOA akadémia végzőseiként diplomát szereznek, tudatában vannak személyes felkészültségüknek és a készenlétük fenntartásában vállalt felelősségüknek. Ismerik a doktrinális publikációkat, azok raj- és szakaszszinten való alkalmazását a támadó és védekező hadműveletekben. A tanterv házi feladatok és esszék segítségével fejleszti a hallgatók szóbeli és írásbeli kommunikációs készségeit. A hallgatók azonosítják, elemzik az adott szituációt, és kritikusan gondolkodva cselekszenek a verbális és nonverbális környezetekben.

A képzés során nagy hangsúlyt kap a nemzetközi kommunikáció is, ami megalapozza a más nemzetekkel való kapcsolattartást, a helyi kultúrák és sajátosságok ismeretét annak érdekében, hogy a katonák hatékonyan tudjanak az adott ország területén tevékenykedni.

A parancsnokokra jellemző kell hogy legyen a kritikus gondolkodásmód. A tanfolyam arra ösztönzi a résztvevőket, hogy a problémákat több szemszögből vizsgálják meg, és gondolkozzanak formabontó módon. Bár gyakran hajlamosak vagyunk ugyanazzal a megoldással próbálkozni, „mert így szoktuk meg”, nincs két ugyanolyan probléma. Az 5W-t (Who? Why? When? Where? What? – Ki? Miért? Mikor? Hol? Mit?), avagy az öt alapvető kérdést minden döntés előtt fel kell tennünk magunknak.

Vannak azonban másféle kérdések is. Mit várhatunk el magunktól? Hogyan tudjuk ösztönözni az aláink beosztott katonákat? Mindenekelőtt példával járunk elől, legyünk az elsők, akik megérkeznek, és az utolsók, akik távoznak. Szintén elvárható egy vezetőtől, hogy bármilyen helyzetben döntést tudjon hozni, mégpedig etikus döntéseket. A SUL (Small Unit Leadership – kisalegység-vezetés) -képzés alapja ennek a képességnek a fejlesztése, ugyanis egy adott döntés előtt minden „extra idő” elvesztegetett lehetőség.

A Magyar Honvédségen belül is működő (nálunk Altiszti Támogató Csatorna néven ismert) mentorprogram nagyban hozzájárul a beosztottak mentálhigiénés támogatásához, a szorosabb kapcsolatok kiépítéséhez, a szervezethez való kötődés megtartásához és erősítéséhez. Sajnos sokszor jelentkeznek olyan problémák, amelyeket könnyen megoldhatnánk, ha időben észrevennénk őket. A mentorprogram hosszú távon növeli a katona munka iránti motiváltságát és a feladat elvégzéséhez szükséges harci morált.

Nagyon jó tapasztalatokkal tértem haza az Egyesült Államokból. Úgy érzem, hogy a gyakorlatban is tudom majd alkalmazni a megszerzett tudást; mi több, remélem, hogy továbbadhatom ezt a képességet altisztársaimnak, ami pozitív hatással lehet a vezető-beosztott kapcsolatokra is. 🙏

Magyar altiszt nemzetközi elismerése

*Cyimóthy Levente ha.
Fotó: Dömsödi Richárd ha.*

Kálmán Valter Gábor főtörzsőrmester, a Székesfehérváron állomásozó Magyar Honvédség Nemzeti Telepíthető Híradó és Informatikai Század (DCM-E) katonája négyéves külszolgálat alatt nyújtott kimagasló teljesítményéért magas szintű NATO-elismerésben, a SACEUR Recognition Award Spring 2022 díjban részesült.

A székesfehérvári DCM-E század a lengyelországi Bydgoszczban állomásozó 3. NATO Híradó Zászlóalj kötelékében teljesít szolgálatot – természetesen sok szempontból kötődve az MH 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezredhez is.

– Fiatalabb korban természetesen álmomban sem gondoltam volna, hogy egyszer majd különböző NATO híradó és informatikai alegységek gyakorlatainak megszervezésével, tervezésével, biztosításával, valamint az alegységek hadművelési területekre történő kiszervezésével foglalkozok majd, ráadásul mindezt külföldön – nyilatkozta az altiszt.

A húsz éve hivatásos katonaként szolgáló Kálmán Valter Gábor főtörzsőrmester korábban Szentendrén látott el kiképzési feladatokat, de kipróbálhatta magát a logisztika szakterületén is. 2007-ben került Székesfehérvárra, ahol az akkor alakult „negyvenhármas” ezred logisztikai századánál kezdte meg katonai szolgálatát. Három alkalommal teljesített missziós szolgálatot, először Koszovóban, kétszer pedig Afganisztánban szolgált. Itthoni beosztásában a NATO híradó informatikai eszközök beszerzéséért és ellátásáért lett felelős.

A 2017-es év hozott változást életében: egy 500 órás STANAG L3 angol tanfolyamot követően három plusz egyéves beosztást kapott a lengyelországi 3. NATO Híradó Zászlóalj Parancsnokság hadművelési részlegén mint technikus altiszt.

– Hét nemzet – magyar, lengyel, cseh, szlovák, litván, török és kanadai – katonai gépjárműveinek, konvojainak zökkenőmentes mozgását kellett koordinálnom, emellett az én felelősségem volt a diplomáciai mentességek kiadása, illetve az érintett nemzetek katonai közlekedési központjaival való konzultáció. Mindig is inspirált ha nemzetközi környezetben dolgozhatok – fogalmaz a fehérvári főtörzsőrmester, aki saját bevallása szerint könnyen alkalmazkodott az új kihívásokhoz.

A magas szintű elismerést Vokla János ezredes, a fehérvári ezred parancsnoka október 3-án, a híradók és elektronikai szervezetek napja alkalmából, ünnepélyes körülmények között adta át a főtörzsőrmesternek. Az altiszt emellett a fegyver nélküli, tartós külföldi szolgálata teljesítésének elismeréséül Magyarország honvédelmi miniszterétől megkapta a Külszolgálatért Szolgálati Jelet is.

– Egyáltalán nem számítottam arra, hogy ilyen szintű elismerésben részesítenek. Számomra a díj azt üzeni, hogy az igényes munka kifizetődő – választa hitvallását Kálmán Valter Gábor főtörzsőrmester.

Baráti üzenet Rómából

Dr. Murinkó Attila ezredes

Fotó: Marco Perrelli és 8. Lándzsás Montebello Ezred

Az előző évben megalapozott kapcsolat folytatásaként szakmai látogatást tett Magyarországon az olasz haderő 8. Lándzsás Montebello Ezred (8. Reggimento Lancieri di Montebello) delegációja. A program kiemelt részét képezte az – MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegység által biztosított – október 23-i ünnepi rendezvények előkészítésén és végrehajtásán való részvétel, ugyanis a lándzsások fő feladatai között szerepelt a protokollesemények díszelgéssel történő támogatása.

A történelmi múltra visszatekintő alakulat egyik századát a lovas képesség jellemzi, azonban a mostani látogatáson csupán a lovak kiválasztott „gazdái” voltak jelen. Annak érdekében, hogy teljes legyen a csapat, néhány felvétellel – az „egy kép többet mond ezer szónál” szellemiségében – üzennek Rómából a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóinak a négy lábú társak és az otthonmaradottak. A katonai szervezetet bemutató részletesebb írást a HAF egyik következő számában tervezzük megjelentetni. 🇮🇹🇵🇸

A jövő katonái

Szöveg és kép: MHP TKÉFF

A Magyar Honvédség Parancsnoksága Társadalmi Kapcsolatok és Életpálya Fejlesztési Főnökség (továbbiakban MHP TKÉFF) főnöke, Beluzsár Tamás szerint nagy büszkeség, hogy a szakmai, a kulturális és a tehetséggondozó program keretében egyre több honvéd kadétnek van lehetősége bekapcsolódni a főnökség által szervezett rendezvényekbe, amelyek hozzájárulnak a diákok látásmódjának szélesítéséhez, egészséges testi, szellemi és lelki fejlődéséhez.

A hazafias és a honvédelmi nevelés célja, hogy tudatosítsa a haza szeretetének és védelmének fontosságát, valamint járuljon hozzá a fiatalok felelős állampolgárrá neveléséhez. Kiemelten fontos, hogy a katonai életpálya kiszámítható, tervezhető és nyomon követhető legyen. Ennek érdekében egy olyan katonai pályaképet jelenítenek meg, amely a pályakezdéstől a nyugdíjazásig biztosítja a szakmai fejlődést és az előmenetelt. Jól látható az is, hogy a fiatalok közül többen a pályafutásuk kezdetén még nem gondolkodnak egy egész életen át tartó katonai szolgálatban. Mindenesetre, akik a honvédség nagy családjához csatlakoznak, azoknak olyan élményekben lehet részük, amelyeket más közösségekben nem tapasztalhatunk.

A Honvéd Kadét Program (HKP) I. képzés során a diákok honvédelmi alapismeretek közismereti tantárgyat tanulnak heti 1-2 órában. Megismerkedhetnek a magyar állampolgárok honvédelmi feladataival, és azzal is, hogy mit tesz a Magyar Honvédség a haza védelméért.

A HKP II. során ötéves technikai képzésen folytatják tanulmányaikat. Az első két év honvédelmi ágazati alapkutatását követően a honvéd kadétek ágazati alapvizsgát tesznek, majd a képzés második részében (11–12–13. évfolyamon) a szakmairányuk megfelelő szakmai oktatáson vesznek részt. Amennyiben a 12. évfolyam végén a kadét úgy dönt, hogy a pályáját katonaként folytatja, akkor az utolsó évben a Magyar Honvédség egyik szervezeténél (alakulatánál) duális képzésben fejezheti be a technikumot.

A HKP III. az ország négy városában biztosít lehetőséget arra, hogy a kadétek hasonlóan éljék a hétköznapokat, mint a katonák. A bentlakásos iskolában, a tanórákon, a gyakorlati foglalkozásokon és a kollégiumban ismereteket szerezhetnek a honvédelemről, illetve a Magyar Honvédségről.

2022 áprilisa óta több mint 500 honvéd kadét vehetett részt a szakmai és kulturális foglalkozásokon, ahol a diákok betekintést nyerhettek a Magyar Honvédség szervezeteinek működésébe és feladatrendszerébe.

Szeptemberben egész napos aknavető-lövészetten és -bemutatógyakorlaton vettek részt honvéd kadétek, ahol nyugállományú katonák mellett a diákok is ismereteket szerezhettek a modern aknavetőeszközökről, azok képességeiről és lehetséges alkalmazási lehetőségeiről.

2022 májusában 110 középiskolás honvéd kadét látogatott el a Nemzeti Közszerződési Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karára, ahol a tisztképzésről és a tisztjelöltek mindennapjairól kaptak információt.

A Magyar Honvédség minden támogatást megad arra vonatkozóan, hogy a fiatalok szélesítsék honvédelmi ismereteiket, kiegészítve azt a művészettel és a kulturális sokszínűséggel. A kadétek a HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeumban is látogatást tettek, valamint „A tizenötödik” című előadást nézték meg a Madách Színházban, ahol nagy feltűnést keltve még a színpadra is felléphetek.

A Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium diákjai épületbejárás során csodálhatták meg a Nemzeti Színház varázslatos épületét, ahol a létesítmény karzatát, színpadát, balkonjait is birtokba vehették. Ezt követően Shakespeare Rómeó és Júliáját nézhették meg.

Az MHP TKÉFF szervezésében 2022. június 14-én, az MH Egészségügyi Központban 120 honvéd kadét pillanthatott be az intézmény működésébe. A központ szakembereinek közreműködésével érdekes előadásokon vehettek részt, valamint megismerték a kórház robottechnikáját is. Igazi érdekesség volt számukra az épület tetején lévő helikopter-leszállóhely.

A szakmai programok mellett számtalan kulturális rendezvényt szervezett a főnökség a kadétek részére. Ilyen volt például 2022 júniusában a Magyar Nemzeti Múzeum meglátogatása is. Izgalmas tárlatvezetésen, rendhagyó történelemórán a Madách Színház színészei mutatták be az 1848–49-es forradalom és szabadságharc korszakának történéseit a diákoknak. A kulturális események itt még nem értek véget, hiszen 2022 szeptemberében az Országháza látogatható el ötven nyíregyházi honvéd kadét, akik megtekinthették az országgyűlések történetét bemutató múzeum mellett a Parlament különleges termeit. 🇭🇺

Az ember a legenda mögött

K. D.

Fotó: Tóth László, honvedelem.hu

Bertalan Árpád nevét arany betűkkel írták a magyar hadtörténelem lapjaira. Ismerjük hőstetteit, fáradhatatlan, bajtársias és újító szellemét, aminek köszönhetően katonái minden körülmények között harcostársként tisztelték. Nevét 2017 óta a Magyar Honvédség 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár viseli. Haditetteit behatóan ismerjük, de milyen ember is volt ő valójában? Mit tudhatunk róla kortársai, bajtársai, családtagjai leírásából, valamint az utána maradt beszámolókból? Írásunk ezekre a kérdésekre keresi a választ.

Bertalan Árpád 1898. október 20-án született Pozsonyban Bertalan János Mór császári és királyi katonai építészeti főműmester és hivatalnok, valamint Behner Teréz háztartásbeli gyermekeként. 1916-ban végezte el jó eredménnyel a Budapesti Császári és Királyi Hadapródiskolát, ahonnét – saját kérésére – azonnal a frontra vezényelték. Első alakulata a bosznia-hercegovinai császári és királyi 3. tábori vadászászlóalj volt, ahol egészen 1918. november 10-ig szolgált, a világháború végén már hadnagyként.

Muhoray György, a Budapesti Hírlap újságírója a *Bertalan hadnagy, a Mária Terézia-rend új lovagja* című cikkében (1927. november 22.) így írta le benyomását Bertalan Árpádról: „Fiatal, alig húszéves fiú, karsú termettel, izmos inakkal, soványas arccal, egyenes orral, nyílt tekintetű, villogó fekete szemekkel: ez volt Bertalan hadnagy, a bosnyák vadászok zászlóaljának tisztje.”

Vitéz Bertalan Árpád egyszerre tragikus szereplő és ikonikus példakép

1917. október 24-én, a mai Szlovénia területén az olasz tüzérségi állásokat, valamint az azokat rejtő lövészárkokat és géppuskaállásokat magában foglaló Globocak-csúcs ellen végrehajtott támadásra Bertalan Árpád hadnagy 15 fős rohamjárőre kapott parancsot. A vállalkozás során Bertalan hadnagy – katonái élén – egy nap alatt több mint 870 olasz katona fogságba ejtéséhez, egy tábori kórház, hét géppuska, egy fényszóró és hat nehéztarack zsákmányul ejtéséhez járult hozzá, közvetlen tüzérségi támogatás nélkül, sőt egy alkalommal a saját tüzérsége tüzeiben előrenyomulva. Eme haditettével kiérdemelte a Tiszti Arany Vitézségi Érmét. 1922. augusztus 15-én, a Margitszigeten avatta vitézzé Horthy Miklós kormányzó. 1927. november 1-jén pedig vitéz Bertalan Árpád főhadnagy számára odaítélték a Mária Terézia Katonai Rend lovagkeresztjét, és ezen a napon léptették elő századossá. A frissen kitüntetett lovag a sajtóérdeklődés középpontjába került, de mindösszesen egy, igencsak rövid terjedelmű interjú maradt fenn vele ebből az időszakból.

A magas kitüntetett új társadalmi kötelezettségekkel is járt, méghozzá a magyar katonai és politikai felsővezetés körében éppúgy, mint a Színházi Élet című szórakoztató lap hasábjain, ahol Bertalan századost mint „a győriek külön büszkeségét” mutatták be. Ennek köszönhetően katonai elfoglaltságai mellett hamarosan különféle reprezentatív eseményeken is megjelent. 1927 februárjában aztán a 4. honvéd gyalogezred Komáromban állomásozó árkászszázadához került.

Bertalan százados katonai sportversenyeken is megmérette magát. 1931. június 26-án állt rajthoz a „Hadserg Sporthét” rendezvénysorozat folyami úszó számában, melyet „kezdő” kategóriában megnyert. Az 1934. június 24. és július 1. között megrendezett sporthét keretében összetettben a 12. helyet szerezte meg az összhonvédségi mezőny 22 indulója közül.

1935. május 1-jétől vitéz Bertalan Árpád százados Magyaróváron szolgált, a 4. Szent László Honvéd Gyalogezred árkászszázadának parancsnokaként. 1938-ban

A legendás ejtőernyős mellszobrának felavatása Szolnokon

Bertalan Árpád (balról a második) bajtársaival

új feladatot kapott: az ejtőernyős-képesség fejlesztését a Magyar Királyi Honvédségben. A formálódó ejtőernyős-egység tagjai mind fiatal, önként jelentkező katonák voltak, akik az ekkor már 40 esztendőes Bertalan századost apjuknak tekintették, ahogy a válása és második felesége tragikus halála után egyedül élő Bertalan százados is „pótfiaiként” tekintett ejtőernyős katonáira. Az ejtőernyős kísérleti keretből, mely 1938 szeptemberében még a szombathelyi repülőtéren gyakorlatozott, 1939. október 1-jén már Pápán alakult meg az 1. Honvéd Ejtőernyős Század. Parancsnoka Bertalan százados lett, aki korábban egy gyakorlalon súlyos balesetet szenvedett.

A zászlóaljja szerveződő ejtőernyős-alakulat vezetőinek és szervezésének napi gondjai teljesen kitöltötték az 1939. november 1-jével őrnaggyá előléptetett Bertalan Árpád idejét. 1940 elején ideiglenesen elhagyta alakulatát – Budapestre vezényelték, törzstiszti tanfolyamra. A magyar ejtőernyősök még századerőben vettek részt 1940. szeptember 1. és 20. között az erdélyi bevonulásban, ahol a nagy feltűnést keltő egységet vitéz Bertalan Árpád ejtőernyős őrnagy vezette.

1941 áprilisában az alakulatra eddigi legnagyobb feladata várt: harci ugrás a Délvidékre. Az őrnagy személyes közbenjárására iktattak be a tervezők egy századerejű ejtőernyős harcsoportot, amely a Ferenc-csatornán Szenttamásnál átívelő híd elfoglalását kapta feladatul. A négy repülőgép által szállított kötelék 1941. április 12-én dél előtt települt át a felázott pápai repülőtérről a minden időben használható veszprémire. A bevetésre induló, SM.75 típusú katonai szállítórepülőgép, fedélzetén Bertalan Árpáddal és a harcsoport törzssével, 50–60 méteres magasságból visszaesúszott, majd a talajnak ütközött. A lángokban álló roncsból csupán kevesen menekültek meg. Közülük egy katona, Kerekes Imre szakaszvezető tanúbizonyságot tett az alakulat katonáinak Bertalan iránt érzett ragaszkodásáról, amikor a sebesültek gyűrűjéből kitörve, az égő roncs felé iramodott. A 22 esztendőes ejtőernyős utolsó mondata ez volt: „Az őrnagy úr még bent van! Mentsük meg!”

1941. április 16-án került sor vitéz Bertalan Árpád ejtőernyős őrnagy temetésére Budapesten, a Farkasréti temetőben. A szertartáson megjelent Horthy Miklós kor-

mányzó, valamint Bartha Károly honvédelmi miniszter és több tábornok, külföldi katonai attasé is. A koporsót Bertalan Árpád katonai akadémista fia és lánya kísérte.

Bertalan Árpád szellemi hagyatékának feldolgozása azonnal megkezdődött. Az általa létrehozott és vezetett Magyar Királyi 1. Ejtőernyős Zászlóalj 1941. május 17-én vette fel a „vitéz Bertalan Árpád” nevet. 1941 júniusának végén pedig a pápai Vaszari út is megkapta a Vitéz Bertalan Árpád utca nevet.

Legendája ma is velünk él. 2013. április 12-én, halálának 72. évfordulóján katonai tiszteletadás mellett temették újra földi maradványait a Fiumei úti sírkertben. 2013. október 23-án nyílt meg a nagyközönség számára a veszprémi repülőkatasztrófa helyszínének közelében, a 644 méter magas Papod-hegyen az 1956 centiméter magas vitéz Bertalan Árpád kilátó. 2016. október 4-én a Magyar Honvédség 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Ezred (ma dandár) felvette a legendás hírvé parancsnok nevét. A bertalani hagyomány, mely így immár a Magyar Honvédség intézményesült részeként él tovább, 2018. október 12-én újabb emlékhellyel bővült, hiszen Szolnokon leleplezték mellszobrát.

Vitéz Bertalan Árpád egyszerre tragikus szereplő és ikonikus példakép, nemcsak kora nemzedékének, de az utókor mai magyar katonái számára is. A tragédiától, törésektől sem mentes családi élet helyébe lépő katonai hivatástudat kiváló táptalajt biztosított a „talpig katona” Bertalan-kép kialakulásának, melyet továbbra is táplál egykori katonáinak számos visszaemlékezése, melyekből egy demokratikusan gondolkodó, az embereket a tetteik alapján megítélő, személyes példával az élen járó katonatiszt képe alakul ki az első fronton töltött naptól az utolsó felszállásig. Szellemisége végigkísérte a magyar katonai ejtőernyős- és könnyűlövész-képességet. A sokat emlegetett, „a katonáit élről vezető parancsnok” olyan alapokat tett le, amelyre a mai napig építeni lehet, s a hős elődök nyomdokain számos ifjú különleges művelti katona viszi tovább ezt az örökséget.

(Bertalan Árpád életének kutatásában felbecsülhetetlen segítséget jelentettek a Bertalan Árpád unokája, Félhellyesné Zubonyai Judit által közölt adatok.)

Gondolatok az alakiságról

Szücs Péter alezredes – Rikkers Attila törzsszázados

Fotó: Rácz Tünde és Faragó Fanny

Az alaki szabályzat vonatkozó részei egyértelműen meghatározzák az alakiság fogalmát. Azonban az nincs rögzítve, hogy ez mit is jelentsen a mai kor katonája számára a gyakorlatban.

Az alakiság több, mint egy papírra vetett fogalom. Benne van egy iránymutatás, ha csak olyan szavakra gondolunk is, mint „fegyelem” vagy „felkészültség”. Magában foglalja a Magyar Honvédség alapvető szervezeti kultúrájának alapkövét, ami nem más, mint a szilárd fegyelem. A mindennapi életünk során, a mai kor követelményeinek való megfelelés közben, a minket körülvevő biztonsági környezetben ennek még inkább prioritást kell adni.

Sokan sokszor összekeverik az alakiságot az alaki tevékenységgel. Ahogy fentebb írtuk, az alakiság sokkal többet jelent, mint az alaki tevékenység. A déli határszakasz migrációs válságkezelése során a polgári lakosság rendszeresen találkozik katonákkal, a járványügyi veszélyhelyzet során a kórházakban katonák segítettek az egészségügyi dolgozók munkáját, irányt mutattak az ellátásra érkezőknek, valamint a rendőrséggel közösen járőröztek a városok utcáin, segítve ezzel az esetleges kijárási korlátozás és az egészségügyi rendszabályok betartását. Ezek a feladatok mind növelték a társadalmi jelenlétet és szerepvállalást.

A katonák közelebb kerültek a civil lakossághoz, és ők is jobban megismerték a Magyar Honvédség katonáit. A keleti határszakaszon az orosz–ukrán háború menekülteinek fogadása és a határ menti településeken történő jelenlétfokozás során egy újabb ponton növekedett meg a szerepvállalás mértéke, ami kiegészült azzal, hogy a jelenlét fenntartása ezen a területen növeli a biztonságérzetet a polgári lakosság körében. Minden feladatellátás során a katonának szem előtt kell tartania – még ha nem is tudatosan – az alakiság fogalmát. Ez az első, ami meghatározza a megítélést. Az egységes megjelenés, az egyöntetű feladatellátás és a fegyelmezett feladatvégrehajtás az, ami kialakítja azt az első benyomást, amelynek alapján nemcsak a katonát ítélik meg, hanem rajta keresztül az egész Magyar Honvédséget, ezzel megalapozva a bizalmat és az elismerést a hadsereg és a szakma iránt.

Az alakiság része az alaki tevékenység, melynek kellő ismerete és megfelelő alkalmazása adja a tartást és a magabiztosságot a katonának, amivel sugallni tudja a fegyelmezettséget, kötelékben történő alkalmazásával pedig

Járőrözés a Hősök terén

az egyöntetűséget. Az alaki tevékenységet nem szabad túlmisztifikálni és valami különleges szereppel felruházni, de valójában ez különbözteti meg a katonákat a társadalom többi csoportjától. Más fegyveres szervezeteknél is jelen van, azonban nem bír akkora jelentőséggel, mint a katonai életben. Ha csak arra gondolunk, hogyan kell megszólítani az előljárót, felvenni a telefont, felszólalni egy értekezleten, jelenteni vagy bemenni egy magasabb rendfokozatú katona irodájába, akkor látható, hogy mennyire szerves része a mindennapi szolgáltatnak.

Az alaki tevékenység a tiszteletről is szól. Ennek egyik alapeleme a tisztelgés, amelynek kölcsönösnek kell lennie, hisz az alacsonyabb rendfokozatú katona tiszteletadást teljesít a magasabb rendfokozatú részére, aki tisztelgéssel és esetleg köszönettel viszonyozza azt. Ebben az érintkezési formában nem számít, hogy mennyire szeretjük vagy tiszteljük azt, akinek tiszteletadást teljesítünk. Ennek fontossága és értéke abban rejlik, hogy a katona mennyire tudja elfogadni és közvetíteni azokat az értékeket, amit az alakiság jelent számára. Amennyiben ennek valamelyik eleme elmarad, az tiszteletlenséget, fegyelmeztelenséget jelent, és ezzel sérül az alakiság fogalma. Az alaki tevékenység elsajátítása az alapkiképzésen kezdődik, azonban nem kizárólag az alaki foglalkozásokra korlátozódik. Ha csak arra gondolunk, hogy mennyire része a napi életnek, akkor látható: keretet ad az egész kiképzésnek és utána a további csapatéleteknek, a katonai szolgáltatnak is.

Az alakiság másik kifejező eszköze az egységes megjelenés, ami nem másban jut kifejezésre, mint az öltözeti fegyelemben. Az egyenruhát nem hordjuk, hanem viseljük, és nem felvesszük, hanem magunkra öltjük. Annak szabályos viselete befolyásolja a katonáról alkotott képet, ezzel formálva az első benyomást, amellyel megítélik a Magyar Honvédséget a katonai objektumon belül és kívül is. Az egyenruha viselője megmutatja, hogy mennyire képes azonosulni azokkal a fogalmakkal és szabályokkal, amelyek meghatározzák a katonai szolgáltatást, és ezáltal mennyire képes azokat közvetíteni a katonatársai és a társadalom felé.

A társadalmi szerepvállalás növekedése következtében a társadalom katonákkal szemben támasztott követelményei is nőttek. Az ideális képnek történő megfelelés nagyon nehéz feladat, de úgy tűnik, a pozitív megítélés erősítésével a katonák sikeresen veszik az akadályokat. Az egységes öltözeti kép megjelenésével, a feladatok precíz és fegyelmezett végrehajtásával, az alaki tevékenység formai elemeivel méltóképpen képviselik a Magyar Honvédséget itthon és a nemzetközi környezetben egyaránt.

A fentiek alapján bátran kijelenthetjük: az alakiság jóval több tartalommal bír, mint néhány írott mondat egy szabályzatban. Minden katona számára vezérlő elvvé kell válnia, hiszen minden eleme befolyásolja a katona feladatellátásának minőségét, melynek alapján őt magát, a katonai szervezetet és az egész hadsereget megítélik.

A járványügyi veszélyhelyzet során a kórházakban katonák segítették az egészségügyi dolgozók munkáját

Jól jön az útbaigazítás az oltóponton

A déli határszakaszon szolgáló katonák rendszeresen találkoznak a térség polgári lakosaival

Születésnap és előléptetés a határon

Szidor Viktória hadnagy
Fotó: a szerző felvétele

Oravecz Gábor törzszászlós, a Magyar Honvédség 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred 68. Területvédelmi Zászlóalj vezénylőzászlósa a Magyar Honvédség Alföldi Ideiglenes Alkalmi Kötelék (MH AIAK) vezénylőzászlósi feladatait látta el október 5. és 19. között. Életének több jelentős eseményét is a határszolgálat keretében, az MH AIAK törzsállományának körében ünnepelte. A vele készült interjúban pályafutásáról, vezénylőzászlósként betöltött felelősségteljes feladatairól és a katonatársai körében átélt ünnepekről kérdeztük.

Már egészen fiatalon eldöntötte, hogy katona szeretne lenni. Mi motiválta a honvédségi pálya felé?

– Tizenhárom éves koromban döntöttem el, hogy katona szeretnék lenni; elhatározásom több összetevőből fakadt. Sokszor vettem részt honvédelmi napokon, ahol mindig tetszett az az egységesség és szerveztség, ahogyan a katonák végrehajtották a rájuk bízott feladatokat. A honvédségi pálya felé a másik nagy löket a mára már klasszikusnak számító Angyalbőrben című filmsorozat volt. 1996-ban leérettségiztem és jelentkeztem az akkor kétéves tiszthelyettesképzésre, Szentendrére. Abban az időszakban eléggé lecsökkentették a Magyar Honvédség létszámát, és nagyon megválogatták, hogy kit, milyen szakra vesznek fel. En felderítő szakra jelentkeztem, de a magasságomból adódóan nem feleltem meg a kritériumoknak. Felajánlot-

tak egy harcokcsizó szakbeosztást, de akkoriban még nem igazán tetszettek a páncélostechnikák, így nem kerültem be a tiszthelyettesképzésbe. Ezek után sem mondtam le azonban arról a vágyamról, hogy katona legyek, ezért minél hamarabb kérelmeztem sorkatonai bevonultatásomat, ami azon a nyáron meg is történt. Szolnokra, az MH 88. Gyorsreagálású Zászlóaljhoz kerültem.

A sorkatonai szolgálat után mondhatni egyből elindult a katonai pályán. Hogyan alakult a pályafutása?

– Valóban, nem sok időt töltöttem civilként. 1997. augusztus 1-jén leszereltem, majd 15-ével fel is szereltem mint szerződéses katona. Ugyanahhoz az alakulathoz kerültem vissza, autószerelő végzettségemből adódóan gépkocsivezető beosztásba. Igyekeztem mindig a legjobb tudásom szerint végezni a munkámat, amit az akkori parancsnokaim elismertek. Az elsők között végezhettem el azt az öthetes altiszti vezetői tanfolyamot, amelyre a megfelelő kompetenciákkal rendelkező legénységi állományból választották ki a résztvevőket. 2004-ben lettem őrmester az akkor már Magyar Honvédség 1. Könnyű Vegyes Ezrednél, amelyre abban az időszakban meglehetősen sok missziós feladat is hárult. Az átszervezések, átalakítások következtében számos beosztást töltöttem be. Kétszer voltam külföldi misszióban, Afganisztánban és Koszovóban. 2015-ben hozták létre a Magyar Honvédség Katonai Rendészeti Központot, ahol logisztikai beosztottként kezdtem el dolgozni. Itt kerültem zászlósi rendfokozatba, itt ismerkedtem meg a vezetéssel: rangidősként megkaptam azt a feladatot, hogy egy tizenhárom fős csoport napi életét kellett irányítanom.

2019-ben új fejezethez érkezett a katonai pályafutása. Hogyan lett az egyik területvédelmi zászlóalj vezénylőzászlósa?

– Felajánlottak egy beosztott zászlósi pozíciót az akkor megalakult Magyar Honvédség 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred 68. Területvédelmi Zászlóalj „hadműveletén”. Az alegység akkori vezénylőzászlósa, sajnos, 2020-ban tragikus hirtelenséggel elhunyt szívinfarktusban. A vezénylőzászlós után, rangidős zászlósként, én voltam az a személy, aki betölthette ezt a pozíciót. A szakmai kompetenciáim akkor még nem voltak meg a beosztáshoz, de nagyon sok támogatást kaptam az ezred vezénylőzászlósától, Miklós Bence főtörzszászlóستól. Elvégeztem a vezénylőzászlósi tanfolyamot, és két évvel ezelőtt, október 15-én beosztásba kerültem, ami egy meghatározó dátum azóta is az életemben.

Hogyan sikerül ebben a felelősségteljes beosztásban helytállni?

– Úgy gondolom, mindennek a bizalom az alapja. Meg kell teremteni ahhoz az alapokat, hogy a katonák példaként tekintsenek a vezénylőzászlósra. Ehhez megfelelő követelménytámasztás kell azért, hogy tisztában legyenek azzal, mit is várok el tőlük. Ha ezek teljesülnek, akkor én is támogatást tudok nyújtani nekik, akár szakmai jellegű kérdésben, akár magánéleti problémák megoldásában. Fontosnak tartom, hogy megtanuljanak bízni egymásban is, osszanak meg maguk között minden olyan információt, ami a feladatok ellátásához szükséges, és ha falakba ütköznek, akkor forduljanak hozzám bizalommal. A parancsnoki döntés támogatása szintén fontos szegmense ennek a beosztásnak.

Mit szeret a legjobban a munkájában?

– Volt egy előljáróm, aki azt mondta: „Állíts fel célokat magad elé!” Én is folyamatosan célokat tűzök ki magamnak, és megpróbálom azokat minél jobban, a legjobb tudásom szerint teljesíteni. Ez a cél lehet akár egy frissen érkezett őrmester felzárkóztatása, szakmai fejlesztése vagy az állomány nyugodt munkakörülményeinek, munkakapcsolatainak megteremtése. Jóleső érzés, ha valakinek látom a szakmai fejlődését és a sikereit, amelyek elérésében én is segíteni tudtam. A tartalékos katonák támogatására is ugyanakkora hangsúlyt fektetek, mint az altisztekére. Erre nagyon jó lehetőség volt a „Moonstar 2022” gyakorlat Táborfalván, ahol az altiszti beosztású tartalékos katonáknak elég sokat tudtam mutatni és tanítani a parancsnoki gondoskodásról, parancsnoki munkáról. Megmondom őszintén, a tartalékosokkal kapcsolatban korábban kicsit szkeptikus voltam. Ez viszont megváltozott, amikor a területvédelmi ezredhez kerültem és betekintést nyertem a kiképzésükbe.

Hányszor vett eddig részt határszolgálaton? A család hogyan tolerálja a külön töltött időt?

– 2015-ben, amikor erősödött a migrációs nyomás, részt vettem a kerítésépítés logisztikai feladataiban, az erők átcsoportosításában, akkor még háttér munkásként. Most harmadik alkalommal vagyok itt, korábban a manőverszázadoknál már teljesítettem szolgálatot, vezénylőzászlós-

lősként. Jelenleg itt az AIAK-törzsben, vezénylőzászlósként láthatom a határszolgálat másik oldalát. A családtól távol lenni nyilván soha nem könnyű, de amikor elmegy az ember, megpróbál mindent úgy előkészíteni, hogy a legkisebb teher maradjon az otthoniakon. Két lánygyermekem van, 16 és 10 évesek. Amikor távol vagyok tőlük, nap mint nap felteszik a kérdést, hogy mikor megyek haza. Minden elismerésem a feleségemé, aki 17 év házasság után is támogat mindenben.

Ha már itt tartunk, úgy tudom több jeles alkalmat is ünnepelt a közelmúltban.

– Október 15. és 16. meghatározó dátumok az életemben. Egyrészt október 15-én van a házassági évfordulónk, másrészt – mint ahogy már említettem – két évvel ezelőtt, október 15-én kerültem vezénylőzászlósi beosztásba. Az idei évben úgy alakult, hogy ezen a napon, itt a déli határon szolgálva léphettem törzszászlósi rendfokozatba. Október 16-án pedig a születésnapomat ünnepeltem. A törzs állománya meglepetéssel is készült, egy tortával köszöntöttek. Az elmúlt 30 évben számtalanszor volt olyan, hogy távol kellett lennem a családomtól bizonyos ünnepeken. Őket ismerve azonban biztos, hogy otthon is vár valamilyen meglepetés.

Milyen jövőbeli tervei, céljai vannak?

– Az életemet, katonai pályafutásomat 1996-tól folyamatosan végigkísérték a szervezeti átalakítások. Úgy gondolom, ha valaki tud alkalmazkodni, akkor be tud illeszkedni ebbe a rendszerbe. Ez nálam jól működik, valószínű, hogy ezért vagyok már közel 30 éve a katonai pályán. Jelenleg előttünk áll a tartalékos rendszer bővítése, a további területvédelmi ezredek megalakítása, amelyben reményeim szerint újra fontos szerepet fogok kapni. A továbbiakban is szeretnék minél több embernek segíteni. Számomra a legfontosabb cél az, hogy a katonák megtanulják: a csapatmunka, a kohézió a legfontosabb. Csak a bajtársainkra számíthatunk, legyen szó harctérről, misszióról vagy bármilyen gyakorlatról. Hálás vagyok előljáróimnak, hogy ezt a felelősségteljes beosztást nekem adták, és bizalmat fektettek belém. Igyekszem szakmai tudásom legjavát adni és a közös cél érdekében bajtársaimat és a hazát szolgálni.

*Az oldalpár tudósításait írta: dr. Murinkó Atila ezredes
Fotó: Alexander Giovanni Lesueur ezredes (francia összekötő
főiszta), dr. Murinkó Atila ezredes és archív*

Völgyből az űrbe

A nemzetközi összekötő tisztek – köztük e sorok írója – bemutatkozó találkozáson vettek részt az olasz haderő két éve megalakult Ūrműveleti Főparancsnokság alárendelt katonai szervezeténél. A Rómától közel egy órára fekvő Vigna di Valle (Szőlőtőke-völgy) területén települő SICRAL Központ a Bracciano-tó panorámájával különös nyugalmat sugároz. A sci-fi-típusú építmények, a gigászi méretűnek tűnő parabolaantennák a klasszikus filmek világának hangulatát idézik.

Távozásunkkor átadtam – a csapatkönyvtárba ajánlva – a Zrínyi Kiadó A világégés albuma című könyvét Luigi Ciani sorhajókapitánynak (a capitano di vascello ezredesi rangnak felel meg a szárazföldi terminológia szerint), a Műhold Központ igazgatójának. A mindig éber parabolák figyelő tekintetétől kísérve lapoztunk bele a kötetbe, megállapítva: a jóval száz évvel ezelőtti eseményeket feldolgozó, az olasz hadszínterről szóló képes tudósításokat közreadó, a haditengerészetet

számos fotóval bemutató kötet várhatóan a személyi állomány különös érdeklődésére tart majd számot.

Készülődés...

A Honvéd Altiszti Folyóirat 2022/6. számába tervezett, az olasz tábori lelkészi szolgálatot bemutató cikkem kapcsán kerestem fel az olasz haderő palotájában Gianfranco Pilotto dandártábornokot. A Róma központjának számító helyen, a nagy helyközi és nemzetközi vasúti mozgást kiszolgáló Termini pályaudvar, illetve

a Fontana di Trevi és a Köztársasági Elnöki Palota (Palazzo Quirinale) közvetlen szomszédságában, a via Ventì Settembre 124. szám alatt található a Palazzo Esercito, mely a Védelmi Minisztériumnak, a Véderő Vezérkarnak, az alárendelt vezérkaroknak és megannyi kiszolgáló, támogató szervezetnek ad helyet. Itt, ebben a 17. századi stílusjegyeket hordozó, múzeumi élményt adó (sokunk számára labirintus jellegű) épületkomplexumban teljesíti papi szolgálatát a pénzügyőr háttérrel rendelkező don Pilotto püspöki helynök (Vicario Episcopale). Gianfranco atya az objektum több ezer fős személyi állományának lelki gondozását, pasztorális teendőit látja el.

Baráti hangvétellő beszélgetésünk során áttekintettük a Honvéd Altiszti Folyóirat korábbi számait, melyek közül különös érdeklődéssel szemlélte a 2022. júniusi magazint. Ebben az olasz tábori lelkészi szolgálat számára is meghatározó helyszínekről készített tudósítást jelentettünk meg: például arról a templomról, ahol október 21-én ünnepi misét mutattak be XXIII. Szent János pápa (az olasz szárazföldi haderő védőszentje) emlékezetére. A szentatya lelkészként vett részt az első világháborúban, majd a katonai szolgálatot követően jutott el a Vatikánban betölthető legmagasabb pozícióig.

Hivatás és együttműködés

A magyar és az olasz haderő közötti együttműködés, valamint a címben olvasható témakör állt a középpontjában annak a beszélgetésnek, melyet az olasz Összhaderőnemi Műveleti Főparancsnokság törzsfőnökének hadműveleti helyettesével (DCOS OPS), Achille Cazzaniga vezérőrnaggyal folytattam a közelmúltban. Cazzaniga tábornok a 90-es évektől kezdve az olasz légerő valamennyi merev szárnyú technikáján repült, de az egyik utóbbi beosztásából eredően a forgószárnyasok sajátos világáról is mélyreható ismereteket szerzett. Mint elmondta, belátja, hogy nem egyszerű a helikopterek élete. Szűkebb a tér, és a talaj is olykor igen közel van.

Mostani beosztásához kapcsolódóan és a magyar haderővel való ismerkedésének elősegítése érdekében adtam át neki a Zrínyi Kiadó impozáns kiadványát, a Magyar Honvédség 170 évének történetét feldolgozó kötetet. Az átadás-átvételre a Főparancsnokság bejáratánál került sor. Az érkező és távozó állomány érdeklődéssel figyelte a magyar főtiszt, az olasz tábornok és az elegáns kötet találkozóját.

Nyugodtság...

Kicsit összébb húzzuk magunkat, lassítunk a tempón, amikor NAV-járőrautót pillantunk meg felhőtlen kocsikázásunk közben. Úgy gondolom, hasonló a helyzet itt, Olaszországban is, amikor a jellegzetes zöld színű gépkocsiban feltűnik az ellenőrzésre, átvizsgálásra jogosult Pénzügyőrség (Guardia di Finanza) „közege”.

A közelmúltban Piero Iovino pénzügyőr vezérőrnagynál jártam. Tábornok úr hozzám hasonlóan összekötő beosztást tölt be a Palazzo Esercito történelmi emlékekkel rendelkező épületkomplexumában. 2010 óta ez a feladatkör biztosítja a megbízható kapcsolatot a Véderő Vezérkar (ezáltal a Védelmi Minisztérium) és a Pénzügyőrség vezetése között.

Vezérőrnagy úr részletesen tájékoztatott a 18. század végén felállított, valamivel több mint 60 000 főből álló, szárazföldi, tengeri és légi képességekkel rendelkező szervezetről. Viszonzásként én is összefoglaltam a Magyar Honvédség történetének főbb állomásait, valamint a jelenleg zajló haderőreform, modernizáció elért eredményeit. Hogy szavaimat írásos dokumentummal is alátámasszam, átadtam neki a Zrínyi Kiadónak a 170 éves Magyar Honvédségről készült kötetét. Tábornok úr örömmel vette

át a kiadványt, nem csupán annak számára érdekes tartalma miatt, hanem annak okán is, hogy szép emlékek kötik Budapesthez: 1990-ben, nászútja során felejthetetlen napokat töltött fővárosunkban.

A közel egyórás beszélgetés, a Guardia di Finanza történetének és Piero Iovino vezérőrnagynak a megismerése után magabiztosan mondhatom: nincs helye az idegességnek az olasz pénzügyőrök láttán...

Székesfehérvár: királyi székhely és katonaváros

Surányi Barnabás zászlós

Az 1050 évvel ezelőtt alapított Székesfehérvár Magyarország egyik legrégebb városa. Napjainkban a megyei jogú település Fejér megye székhelye, kulturális és gazdasági központja, az ország nyolcadik legnagyobb városa. Otthont ad a Magyar Honvédség Parancsnokságának, a NATO Közép-európai Többnemzeti Hadosztály-parancsnokságnak (Headquarters Multinational Division Centre, HQ MND-C), a Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezrednek és a Magyar Honvédség 93. Petőfi Sándor Vegyvédelmi Zászlóaljnak.

A középkori időkben Alba Regiának nevezték. Az újlatin eredetű név jelentése a keleti nomád népek hagyományát őrizte, amely szerint a fehér szó a „szabad”, „uralkodó” várost, illetve népet jelölte. E latin kifejezés magyar megfelelője a különböző formamódosulásokon átment mai városnév, Székesfehérvár. Államalapító Szent István királyunk trónra lépésével ez a település lett egy időre országunk fővárosa.

Már a római uralom idején állt itt, akkoriban a kelták által lakott területen egy Herculia nevű település. A honfoglalás után a fejedelmi törzs birtoka lett. I. István fállal és a hagyomány szerint kiváltságokkal látta el, aztán királyi, valamint püspöki székhellyé tette. Az István építtette székesegyházban koronázták 1038 és 1527 között a magyar királyokat, illetve az uralkodók és családtagjaik többségét itt is temették el.

I. István óta számos esetben Székesfehérvárott ült össze a királyi tanács, itt tartották az évente kötelező törvénynapokat. 1543-ban a törökök kezére került, akik feldúlták a királysírokat, és 1601-ben, amikor rövid időre fel kellett adniuk a várat, felrobbantották

a koronázótemplomot. A törökök kiűzésére egyesült seregek 1688-ban foglalták vissza az elnéptelenedett és nagyrészt elpusztult várost, ahol a 18. század elején nagy számban telepedtek le szerbek és németek is. A benépesedő Székesfehérvár ismét az újraéledő Fejér vármegye székhelye lett. Püspökségét 1777-ben alapította meg újból Mária Terézia. Az egyházi, valamint a Fejér vármegyei világi nagybirtokosok barokk és rokokó épületeket építettek a városban, ugyanakkor erősen gátolták gazdasági és kulturális fejlődésében. 1938-ban, I. István halálának 900. évfordulójára a székesegyház romjait nagyrészt feltárták. A második világháború idején (1945 elején) a Budapest felé való áttörés reményében ellentámadást indító német csapatok heves harcokat folytattak itt. A felszabadulás után a település gyors fejlődésnek indult.

A település központjában áll az ország jelképe, az országalma. Székesfehérvár a honfoglalás óta az ország egyik fő katonai központja volt, innen indultak a keresztes hadjáratokra, a tatár és a török elleni harcokba a legnagyobb magyar királyok és hadvezérek.

Székesfehérvár alapításának 1000. évfordulója alkalmából a Magyar Posta 1972. augusztus 20-án forgalomba bocsátott egy hét címletből álló bélyegsorozatot. A bélyegképeket Légrády Sándor tervezte.

Az egyes bélyegképek feliratai: Géza fejedelem kijelöli a város helyét; Szent István, az államalapító; Országvédelem – hadseregszervezés; Államszervezés – törvényalkotás; Közművelődés fejlesztése; Külföldi kapcsolatok; Királyi székhely – az első főváros. 🇵🇸

Humor

Tigyi István Zsolt főtörzszászlós

EGÉSZSÉGÜGY

A CLS-képzésen a katonák egy baleseti helyzet kezelését gyakorolják. Egyszer csak az egyik őrmester morfondírozva így szól a képzést vezető zászlóshoz:

– Tudja, zászlós asszony, én nem szeretném, hogy egy gépnek kelljen életben tartania.

Mire az egyik társa közbeszól: – És a kávéfőzővel mi a helyzet?

TŰZOLTÓK

Tűz üt ki a laktanyában. Kovács őrmester telefonon hívja az ügyeletes tűzoltóalegységet:

– Törzsőrmester úr, jöjjenek gyorsan, mert tűz van az épületben!

– Őrmester úr, próbálta már eloltani?

– Jelentem, igen!

– És sikerült?

– Jelentem, nem!

– Akkor felesleges kimennünk, mert mi is csak ezt tudnánk csinálni.

GYÓGYSZER

Szabó törzszászlós idegesen megy haza az orvostól.

– Mi a baj, drágám? – kérdezi a felesége.

– A csapatorvos azt mondta, hogy már életem végéig gyógyszert kell szednem.

– Ejj, te! Hát másoknak is kell életük végéig gyógyszert szedni. Ez nem olyan nagy gond.

– Igazad van, de nekem az orvos csak öt tablettát adott.

VADÁSZAT

Nagy tizedes megkapja a vadászenszengélyét, és büszkén mutatja a rajparancsnokának, aki örömmel megígéri, hogy majd együtt kimennek vadászni. El is érkezik a nagy nap. Az erdőben kicsit eltávolodnak egymástól, mikor a törzsőrmester lövést hall, majd éktelen vitatkozást. Gyorsan a helyszínre siet, ahol egy ismeretlen civil éppen azt mondja:

– Nézze tizedes úr, nem vitatkozom tovább magával... Legyen akkor szarvas, rendben van, csak engedje meg, hogy a nyeret levegyem róla.

LOGISZTIKA

Kiss őrmester merengve ül a raktárban, amikor ellenőrzésképpen rányit a logisztikai főnök.

– Mi a baj, őrmester?

– Alezredes úr, jelentem, a kollégák úgy kezelnek, mintha én lennék az Isten.

– Ezt meg hogy érti? – kérdezi meglepődve az alezredes.

– Jelentem, amíg nincs szükségük tőlem valamire, addig tudomást sem vesznek a létezésemről.

SZEMTANÚK

Reggel századeligazítás a laktanyában. A század parancsnokának létszámmellenőrzéskor feltűnik, hogy Tóth szakaszvezető hiányzik.

– Zászlós úr! Hol van Tóth szakaszvezető? – kérdezi a vezénylőzászlóst.

– Százados úr, jelentem, kórházban.

– Mi történt? Tegnap este még két csinos szőke hölgyvel láttam őt a sétányon.

– Jelentem, az esetet a szakaszvezető úr felesége is látta.

MESÉS

Soós törzsőrmester és a felesége az első házassági évfordulójukat ünneplik, amikor felsőhajt az asszony:

– Drágám, mindig csak főzök, mosok, takarítok, te elmegy a gyakorlatra, én meg csak várlak haza. Tisztára olyan, mintha én lennék Hamupipőke...

– Én megmondtam, ha hozzám jössz feleségül, mesébe illő életed lesz.

NEVELÉS

Sajtós főtörzsőrmestert behívják szülői értekezletre.

– Nézze, főtörzsőrmester úr, úgy néz ki, hogy a fia több tantárgyból is bukárra áll.

– Ötöse nem is lesz? – kérdez vissza az altiszt.

– De, magatartásból.

– Ez azért elgondolkodtató... Amire én tanítom az ötös, amire meg maguk az iskolában, abból megbukik.

ANGYALBŐRBEN

Rabó büszkén jelenti Karádi őrmesternek, hogy megszerzi a buszra is a jogosítványt.

– Most hülyéskedik, Olajbogyó? Még csak most kezdte személyautón a vezetést!

– Őrmester bajtárs, jelentem, így van, de az oktatóm azt mondta, jobb lenne, ha busszal járnék.

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal,
minden páros hónapban
2022/5. szám
(október)

Kiadja a Magyar Honvédség
Parancsnoksága

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

Kaszab Zoltán főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Balog Sándor főtörzszászlós

Bálint Ákos főtörzszászlós

Bogya Sándor főtörzszászlós

Dr. Murinkó Attila ezredes

Soós Lajos főtörzszászlós

Tigyi István Zsolt főtörzszászlós

Tömösközy Tamás Kálmán törzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében
közreműködik a HM Zrínyi Térképészeti
és Kommunikációs Szolgáltató
Közhasznú Nonprofit Korlátolt
Felelősségű Társaság – Zrínyi Kiadó

Felelős vezető:

Kulesár Gábor ügyvezető

A Zrínyi Kiadó vezetője:

Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán ny. alezredes

Szerkesztő: Havasi Máté

Kézirat-előkészítő: Apagyiné Gáspár Jolán

Korrektor: Mészáros Károly ny. alezredes

Tördelő: Kiss Fanni Flóra

Grafikai tervezés: László Zoltán

Címlapfotó:

Kéri Miklós őrmester archívuma

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail-cím: kiss.zoltan@hmzrinyi.hu

pasztor.julia@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs

Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosító Osztály

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható

a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja
az Európai Katonai Sajtószerzőknek
(EMPA)

TÖRTÉNELMI EMLÉKEZÉS

AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC ELŐTTI IDŐSZAK ÉRMEKEN

1 A második világháborút követően nem csupán az ország gazdasági, infrastrukturális helyreállítására helyeződött hangsúly, hanem a védelmi képesség kialakítására is. 1948. február 29-én megalakult a sport- és szabadidős tevékenységeket szervező országos félkatonai szervezet, a Magyar Szabadságharcos Szövetség (MSZHSZ). A képen látható medál hátoldalán a szervezet fő célkitűzése, a „Népért Szabadságért Haladásért” felirat olvasható. Az MSZHSZ céllovó, motoros, kerékpáros, sí-, lovas és ejtőernyős szakosztályokat, kultúresportokat működtetett.

2 A céllovócsoporthoz rendszeres programjait érmeiken örökítették meg, ez-

zel mintegy fokozva a sportolók motiváltságát. A felvételen látható érmet a Magyar Szabadságharcos Szövetség 1956-ban adta át egy Pécsen megrendezett rendezvényen.

3 1955-ben a Magyar Dolgozók Pártja létrehozta a Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetséget (MÖHOSZ). Változatos felkészítő tevékenységeiket érmeiken is megjelenítették.

4 A november 4-i (!) dátummal kiadott érme a kispuska minősítő rendezvény legjobbjainak készült.

Lejegyezte és a felvételeket saját gyűjteményéből készítette: dr. Murinkó Attila ezredes